21 OCAK 1980 PAZARTESİ 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi
Demokrat

CAN YÜCEL — DEV—TOP — Sayfa -2
ARSLAN BAŞER KAFAOĞLU — Sigara ve aldatmaca — Sayfa-3
İLHAMİ SOYSAL — Kimi aldatıyoruz? — Sayfa-4
SEVGİ ARGUN — Meral Taygun ile söyleşi — Sayfa-6

Yeni Afgan yönetimi Pakistan ve Çin'i gerilla eğitmekle suçladı

Babrak Karmal

MOSKOVA (AA)
Babrak Karmal hükümetinin ülkedeki ayaklanmalara karşı önümüzdeki günlerde daha yoğun bir mücadele icine girişileceği bildirildi.

Sovyet TASS Ajansı'nın Kabil kaynaklarına dayanarak verdiği haberde, iktidardaki Demokratik Halk Partisi Merkez Komitesi ile Devrim

(Devamı 7. Sayfada)

Antakya'da faşistler işçi otobüsünü kurşunladı

İskenderun'da sokağa çıkma yasağı kondu

● HATAY VALİSİ İLHAN SÖZGEN'İN SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI EMRİ BELEDİYE HOPARLÖRLERİNDEN OKUNARAK HALKA DUYURULDU.

● SERVİS OTOBÜSÜNÜN TARANMASINDAN SONRA KENTTE HAVANIN GERGİN OLDUĞU BİLDİRİLİYOR.

İSKENDERUN (DEMOKRAT)

İskenderun'da Hatay Valisi İlhan Sözgen'in Belediye hoparlöründen okunan emriyle dün saat 8.30'dan itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

Dumlupınar, Numune, Ambardolduran, Esentepe, Gültepe, Yıldıztepe ve Hatay Yolboyu'nda uygulamaya konulan sokağa çıkma yasağı, cadde ve sokakları dolduran çok sayıda asker ile havadan helikopter tarafından kontrol ediliyor. Asker ve polislerin yer yer evleri aradığı bildirildi.

Öte yandan karakol tarama ve bombalama olayından sonra gözaltına alınan son kişiler de dün serbest bırakıldı.

İŞÇİ OTOBÜSÜ TARANDI

Antakya'da dün sabah Hateks Fabrikası'na ait servis otobüsü Valigöbeği adı verilen yerde faşistler tarafından kurşunlandı. Olayda 3 işçi ağır yaralandı. Yaralı işçilerin hastaneye kaldırıldığı sırada kentte havanın gergin olduğu bildirildi.

(Devamı 7. Sayfada)

Kars'ta işkence ile öldürülen işçinin dayısı da komada

KARS (DEMOKRAT)

12 gün önce gözaltına alındıktan sonra Kars Emniyet Müdürlüğü 2. Şube'de gördüğü işkence sonucu Erzurum'a hastaneye kaldırılırken ölen Oruç Korkmaz adlı sol görüşlü işçinin kendisiyle birlikte gözaltına alınan dayısı Garip Göktaş'ın da gördüğü işkenceden ötürü komaya girdiği öne sürüldü.

Bilindiği gibi bir süre önce Kars Emniyet Müdürlüğü 2. Şube ekiplerince evinden alınarak emniyete götürülen Oruç Korkmaz adlı sol görüşlü bir kişinin gözaltında tutulduğu süre içinde kendisine yapılan işkenceye dayanamayarak öldüğü öne sürülmüştü. Gözaltında kaldığı 8. günün sonunda durumu ağırlaşarak Erzurum Devlet Hastanesi'ne götürülürken yolda ölen 1956 Kars do-

(Devamı 7. Sayfada)

Fotoğrafta, sürgüne uğrayan Denetleme Kurulu üyelerinden bir grup, yasa dışı kıyıma karşı yasal haklarını aramak üzere hazırladıkları dilekçelerinin bulunduğu zarflarla birlikte görülüyor. (FOTOĞRAF: DEMOKRAT)

KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI DENETLEME KURULU ÜYESİ IŞIK'IN DEMOKRAT'A ÖZEL DEMECİ:

"Sürgün ve kıyımlar Anayasa'ya aykırıdır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı'nda kıyım ve sürgünler devam ederken, 17 Denetleme Kurulu üyesinin il ve bölge müdürleri emrine sürülmesi tepki yarattı. Denetleme kurulu üyelerinin kış günlerinde yıldırma

(Devamı 7. Sayfada)

ÇALIŞKANLAR MAHALLESİ HALKI BASKI VE ZULMÜ ANLATIYOR

Röportaj:Mehmet GENÇ

Çalışkanlar 77 hanelik küçük bir gecekondu mahallesi... Ama baskının ve zulmün en yoğun olarak yaşandığı yerlerden biri..

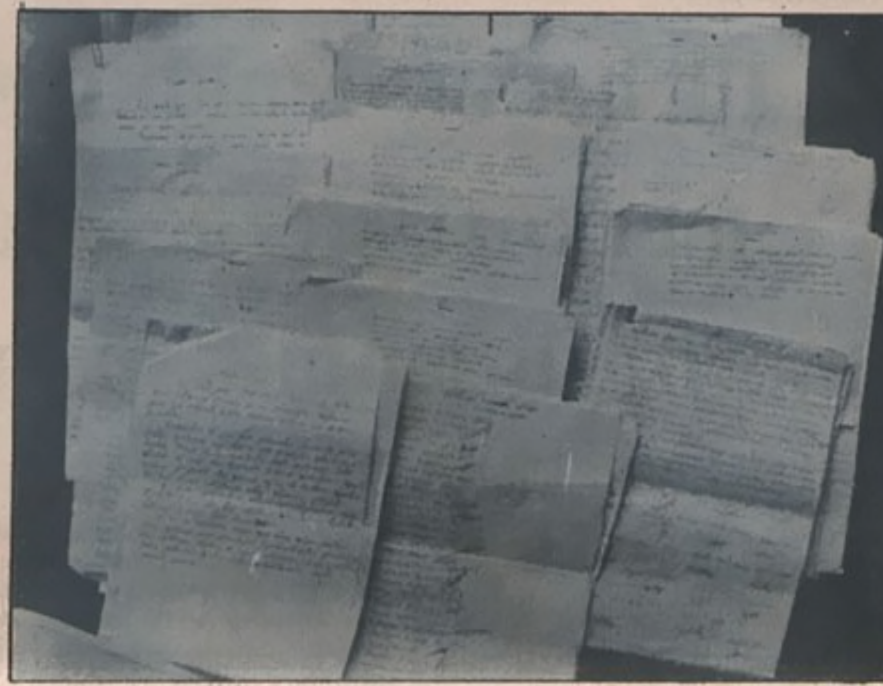
Önce mahalle kuşatıldı sonra muhtarın evi kurşun yağmuruna tutuldu

● Sırtına paltosunu ayaklarına pabuçlarını giyemeden alıp götürürler muhtarı, beş çocuğuyla birlikte. Bu arada 3 yaşındaki Yılmaz'ı da alıp götürmek isterler.Daha konuşmasını bile bilmeyen Yılmaz'ı ... Liste'de onun da adı var derler.

YAZISI. 5. SAYFADA

Bir akşam alıp götürdüler kocasını. Üstelik polis olduğu halde. Şimdi kucağında iki çocuğu ile kocasının eve dönmesini bekliyor...

AÇIĞA ALINAN ÖĞRETMENLERİN GÖREVE İADESİ İÇİN 10 BİN İMZA TOPLANDI

Öğretmenlerin geri verilmesi istemiyle24 liseden onbin öğrenci imza verdi.

Kartal Lisesi'ne verilen öğretmenler halkın tepkisi üzerine göreve başlayamadı

HABERMERKEZİ

İstanbul'da Kahramanmaraş olaylarını protesto ettikleri gerekçesiyle görevden alınan tüm öğretmenlerin yeniden göreve iadesi için 24 lisede 10 Bin öğrencinin imza verdiği bildirildi.

Onbin öğrencinin imzaladığı bildiride "24 Aralık günü Kahramanmaraş katliamını kınamak ve can güvenliğinin sağlanması, grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkının verilmesi için bir günlük uyarı boykotu yapan TÖB—DER'li öğretmenlerin görevlerinden alınmalarını potesto ediyor, en kısa zamanda eski görevlerine iadelerini istiyoruz.

Öğretmenlere yöneltilen haksız saldırılar düzelene kadar, Lise işgalleri ve 10 bin öğrencinin katıldığı imza kampanyasıyla başlattığımız protestolarımızı çeşitli şekillerde göstermeye devam edeceğiz. Liseli DEV—GENÇ" denildi.

Protestoya katılan 24 lisenin dökümü ise şöyle: Kadırga Meslek Lisesi, Sultanahmet Meslek Lisesi, Davutpaşa Lisesi, Kasımpaşa Lisesi, Tekstil Meslek Lisesi, Ayvalıdere Ortaokulu, Bakırköy Akşam Ticaret Lisesi, Tuna Lisesi, Esenler Lisesi, Yedikule Lisesi, Şişli Motor Meslek Lisesi, Kuş Tepe Lisesi, Çağlayan Lisesi, Bayrampaşa Endüstri Meslek Lisesi, Sağmalcılar Lisesi, Kaptanpaşa Lisesi, Maçka Endüstri Meslek Lisesi, Yeşilköy Ticaret Lisesi, Atatürk Erkek Lisesi, Eyüp Lisesi, Bakırköy Lisesi, Küçükçekmece Lisesi, Kadıköy tarafından bir gurup Liseli, Ticaret Lisesi öğrencileri.

KARTAL LİSESİNDE 116 İLK ve 19 ORTA DERECELİ OKUL ÖĞRETMENİNİN GÖREVE İADESİ İSTENİYOR

Öte yandan Kartal Lisesinde görevden alınan öğretmenlerin yeniden göreve iadesi için bir toplantı yapıldı. Veliler sözkonusu toplantıda öğretmenlerin Kahra-

(Devamı 7. Sayfada)

TRT-DER eylem birliği çağrısı yaptı

HABERİ 7.SAYFADA

Kıratlıoğlu: Gün bulup gün yiyoruz

HABERİ 7. SAYFADA

Toplumu heyecanlandıran haber yayanlara 2 yıl hapis cezası verilecek

Sıkıyönetim bölgesinde toplumun telaşlanmasına ve heyecanlanmasına yol açacak söylentiler yayanlar 6 aydan az olmamak üzere 2 yıla kadar hapis cezasına çarptırılacaktır.

AP hükümeti tarafından hazırlanan ve Millet Meclisi'ne sunulan 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda değişiklik öngören yasa tasarısına göre kasıtlı olarak sıkıyönetim bölgesinde kamunun telaşına ve heyecanına neden olacak şekilde asılsız haberler yayanlar, olayları abartarak aktaranlar, altı aydan iki yıla kadar hapis

(Devamı 7. Sayfada)

Yasa dışı olarak kaydı yapılanların öğrencilik hakları askıya alındı

HABER MERKEZİ

Puanları tutmadığı halde İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne özel kontenjanla alınan 15 öğrencinin öğrencilik haklarının dava sonuçlanıncaya kadar askıya alınmasından sonra, davacı öğrencilere davadan vazgeçmeleri için çeşitli baskılar yapıldığı bildirildi.

Kendilerine baskı yapıldığını bildiren öğrencilerle dayanışma içinde olduklarını belirten Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin 500 öğrencisi, arkadaşlarının davalarına sahip çıkacaklarını belirten bir açıklama yaptılar. Açıklamada 15 öğrencinin düşük puanla ve yolsuzlukla alındığı bildirilerek, "Biz fakülte öğrencileri olarak açılmış bulunan bu davaya sahip çıkar, hedef haline getirilmek istenen arkadaşlarımızın sonuna kadar yanlarında olduğumuzu bildirir ve demokratik-özerk üniversite mücadelemizin bir parçası olarak her türlü anti-demokratik uygulamaları kınadığımızı bildiririz" denildi.

(Devamı 7. Sayfada)

20 kişilik fabrikada 590 kişi çalışıyor

Güreşçi kadrosunda gösterilenlere komando eğitimi yaptırıyorlar

ANKARA (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin kuruluşu ile Türkiye Şeker Fabrikalarında faşist işgal yeniden başladı. MHP'li Aydın Arat'ın genel müdürlüğe getirilmesinden sonra, Etimesgut eski Ülkü Ocakları Başkanı Ali Bilir,Sosyal İşler Müdür Yardımcılığı'na atandı. Aydın Arat'ın genel müdürlüğe getirilmesinden sonra sadece Ankara Şeker Fabrikası'nda 50'ye yakın faşist işe alındı.

Güreşçi kadrosu ile

(Devamı 7. Sayfada)

Tutuklu bir genç kıza 3.5 ay işkence yapıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunan Gülden Gülkan adlı bir kıza Van, Tatvan, Bitlis Emniyet Müdürlükleri ile Diyarbakır'da 3,5 ay süreyle işkence edildiği öne sürüldü.

Merter banka soygunu, İzmit Tütünçiftlik soygunu, İzmit Akbank Şubesi'nin bombalanması, Gölcük Ülkü Ocakları Başkanı Mehmet Akif Bakıroğlu'nun öldürülmesi ve Van MHP İl Başka-

(Devamı 7. Sayfada)

DPT'ye özel kesimden yüksek ücretle uzman getirilecek

ANKARA (ANKA)

Devlet Planlama Teşkilatı'na özel kesimden 35-40 bin lira net ücretle eleman alınacağı bildirilmektedir. DPT Müsteşar Vekilliği'ne atandıktan sonra bu kuruluşta "Olağanüstü" büyüklükte bir kıyımı gerçekleştiren ve toplam kadroların yarısı-

(Devamı 7. Sayfada)

ADANA, ANKARA VE SAMSUN'DA 3 DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

● ZEYTİNBURNU YEŞİLTEPE MAHALLESİ'NDE DEVRİMCİ BİR GENÇ FAŞİSTLER TARAFINDAN TABANCAYLA YARALANDI

● MUĞLA'NIN FETHİYE İLÇESİNDE FAŞİSTLERİN HALKA SALDIRDIĞI BİR KİŞİNİN YARALANDIĞI BİLDİRİLDİ

HABERİ 4. SAYFADA

SELAM OLSUN

BÜLENT ÖZÜKAN

Halkı yazdığı için kapatılan ilk gazete hangisidir biliyor musunuz?

– Rheinische Zeitung.

– Ne yazmıştır?

– İşçilerin çalışma koşullarını, köylülerin yaşamlarını ve üzerlerindeki sömürüyü.

Ne zaman yazmıştır?

– 1842'de, 1843'te.

Kim yazmıştır?

– Karl Marks.

Aradan 140 yıla yakın zaman geçmiş, kapitalist toplumlarda halktan yana gazeteler için değişen bir şey yok...

Karl Marks'ı usta bir gazeteci olarak anımsayan bir gazete yazısını, – izlememe rağmen – okuyamadım diyebilirim...

Çünkü bizim basında O'nun adını egemen sınıfın isteği doğrultusunda kötülemeden anmak mümkün değildir.

Türkiye basınında, bir düzenin mümtaz bekçileri gazeteler, bir de ara sıra ortaya çıkan devletin ve sermayenin sevmediği gazeteler vardır. Ve bir de hepsi için uygulanacağı varsayılan yasalar...

Her ne hikmetse toplumu aşırı tüketime ve lükse zorladığı için, sermaye sınıfının çalışanlar üzerinde tahakkümünü savunduğu için sömürüye aracı olduğu için kimse yargılanmamıştır... Sanki bunlar insanlık suçu değilmiş gibi...

Gazetecilik üzerine güncel bir giriş

141, 142, 159, 312; bunları yalnız bizler biliriz. Hem de ezbere...

* * *

Kapitalizm, basının muhtemel tehlikesine karşı önlemini almış. Günümüzde sermayeden reklam almadan yaşayabilen özel basın gösteremezsiniz. Ve sermayenin reklamları da düzeni savunacağına ilişkin vereceğiniz güvence oranında artar. Yani beslenirsiniz...

Günlük gazeteleri şöyle bir elden geçirin ve notunuzu verin.

* * *

Yasalardan az da olsa söz ettik de, devlet olanaklarına değinmedik.

Başta kâğıt. Sorun hâlâ çözülmüş değil. En sıkıntılı dönemde en büyük sıkıntıyı Demokrat, Politika ve Aydınlık çekti.

Demokrat, İstanbul için 5, Ankara Bürosu için 2 telefon başvurusunu geçen Ağustos ayında yaptı. Her ne hikmetse hâlâ – biri daha yeni bağlanan – 2 telefonla haberleşme özgürlüğümüzü kullanıyoruz. Başvurularımıza ise yanıt yok.

Ya kargo?

Bazı illere gazeteler THY uçakları ile gönderilir. Büyüklerin dışında en az 6–7 gazete bu yolu dener. Her ne hikmetse havaalanında unutulan, uçağa yetiştirilemeyen gazete Demokrat olur.

Kâğıttı, kargoydu, telefondu, yasaydı, şimdilik bu sorunları aşıyoruz.

Gelelim konumuza.

5 büyük gazetenin 5'inde de kaloriferler gürül gürül yanıyor.

Milletçe donuyoruz, gazetelerde bir soğuk edebiyatı ki, sanki üşüyenler Patagonya'da yaşıyor.

Hâlâ uyanan yok. Başlıklar aynı "kar ve soğuk Doğu'da yaşamı (hayatı) etkiliyor."

– Meclis? İyidir.

– Yasalar? Budanmasa daha iyi olacak.

Sanki bu yasalar Patagonya için çıkıyor. Falanca, yasa için şunu derken falanca da şunu demiş...

– 3. Dünya Savaşı?

Haber olarak iyidir.

– Neden?

Tiraj artar.

(Devamı 7. Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

21 OCAK

1970 – EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ ÖLÜM ORUCU TUTUYOR.

Bursa Eğitim Enstitüsü öğrencileri okul müdürünün istifa etmesini isteyerek boykotlarını sürdürürken, beş öğrenci de ölüm orucuna başladı.

1971 – UNİROYAL İŞÇİLERİ GREVE BAŞLADI

Uniroyal Lastik Fabrikası'nda çalışan 675 işçi toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasından sonra greve başladılar.

1972

Türkiye Devrimci Öğretmenler Birliği Genel Merkezi yayınladığı bildiri ile ölüm cezalarına karşı çıktığını açıkladı.

1977 – MUSTAFA LEVENT ERSOY

İstanbul Beşiktaş'ta bir grup faşist DMMA öğrencilerinin bulundukları Çamlık öğrenci lokaline silahlı saldırı yaptılar. Saldırı sonucu Mustafa Levent Ersoy öldü, beş kişi de yaralandı.

1978 "FAŞİST İŞGALLER KALKSIN" MİTİNGİ

Edirne'de TÖB-DER, DEV-GENÇ, İGD İKD, Demokratik Kültür Derneği ve bazı Halkevlerinin katılarak düzenledikleri "faşist işgaller kalksın" mitingine çok sayıda katılım oldu. Demokratik kuruluşların temsilcilerinin konuşma yaptığı mitingte "Faşistler gidecek, eğitim sürecek", "Faşist işgalleri kıracağız" gibi sloganlar atıldı.

Faşizmin lanetlendiği konuşmalardan sonra mitinge katılanlar düzenli bir şekilde dağıldılar.

1978 ADNAN ÖNK

Aydın'da Adnan Önk adlı CHP'li olarak tanınan genç, Orta Mahalle semtindeki pazarda gezerken iki faşist tarafından bıçaklanarak öldürüldü. Çevredeki halkın olay sırasında paniğe kapılmasından yararlanan faşist katiller olay yerinden kaçtılar.

YARADANA SIĞINIP

DEV-TOP

Can YÜCEL

Freud'dan bu yana, düş görmeyi, düş kurmayı gayri ciddi sayan kimse kaldı mı acaba? Bir araştırmaya rastlamıştım bir dergide: Deneye alınan kişi kafasına takılan titreşim uçlarıyla düş görmeye başladığı belirlenir belirlenmez, uyandırılıyor. Bu, 10 günlük bir süre uygulandığında, kişi ruh sağlığını yitiriyor, ruhsal dengesi alt-üst oluyor. Tanrı, hepimizi düş görmez olmaktan, düşlerimizi yitirmekten korusun!

Evvelsi gece bir düş gördüm. Dolmabahçe alanında DEV TOP diye bir takım top oynuyor birileriyle. Rakiplerini seçemedim. Ama DEV TOP takımı oyuncularının göğüslerinde "Bağımsız Türkiye" yazılıydı. Pek aklıma yattı bu düş. Onun için size de anlatıyorum.

Kafası işleyen, uyanık delikanlı yığınları arasından devşirilerek böyle bir takım, eylemler için gerekli kaynakları kolayca sağlayacağı gibi kamu gözünde öcüleştirilmeye çalışılan gençlere hak ettikleri sevgiyi, ilgiyi de kazandıracaktır. Böyle bir takım, hiç kuşkunuz olmasın, usta bir yönetici kadrosunun elinde bir-iki yıl içinde başarı listelerinin üst sıralarına fırlayacaktır. Sporu fabrika patronlarının çakası ve reklâmına mı bırakacağız? Giderek, işçi kademelerinde de kök salacak böyle bir girişim örgütlenişimize de yeni boyutlar getirecektir. Üstelik birbirimizle barışmada, uzlaşmada, ortak faydalar bulmada da önümüze taze çevrenler açacaktır. Militanların, harbilerin sade kafası değil, bedeni de sağlam olmalı, vücudu da akıllı olmalıdır. Önümüzdeki büyük kavga döneminde ayağımıza tez, bileğimize sağlam olmak zorundayız. Yaşasın DEV-TOP, düşmesin bu düş!

DİP NOT

Demokrat'ın 17 Ocak sayısında, "Peter Weiss'in Salozun Mavalı adlı oyununun başladığı" haberlendikten sonra, çevirisinin Sevgi Soysal tarafından yapıldığı söyleniyor. Çevirisi benimdir. Çeviri de değildir aslında, bir uyarlamadır. 1969 yılı sonunda bitirdim. İki yıl kadar çeşitli truplarca oynandı. 12 Mart kığıştısında Sıkıyönetim Mahkemesi'ne düştüm o yüzden. Sonunda oyun da beraat etti, ben de.

FORUM

DGM SORUŞTURMASI

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ MERKEZ YÜRÜTME KURULU ÜYESİ HÜSEYİN HASANÇEBİ:

İlk hedef, demokrasi güçlerinin merkezi işlerliği olan, birleşik örgütlenmesini sağlamaktır

Devlet Güvenlik Mahkemeleri soruşturmasına Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile devam ediliyor. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin Demirel hükümeti döneminde tekrar gündeme getirilmesi üzerine çeşitli demokratik örgütlere ve kişilere yöneltilen sorular Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne de yöneltilmiş, soru ve yanıtlara şöyle cevap verilmiştir:

DEMOKRAT:

DGM'ler yeniden gündeme geldi. Başbakan Süleyman Demirel DGM'ler ile şiddet olaylarının önlenebileceği görüşünü savunuyor. DGM'ler kurulmasının amacı sizce neye yöneliktir?

TSİP

Demirel Hükümeti Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurmayı programına almıştır. Çünkü tekelci sermayenin tüm sözcüleri ve gerici siyasal mihraklar, bu mahkemelerin kurulmasını tam bir ağız birliği içinde ve hararetle savunmaktadır. DGM'lerin yeniden kurulması faşist milliyetçi hareketin de candan dileğidir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerini savunanlar, bunların "anarşiye karşı mücadelede" etkin birer araç olacağı görüşünü ileri sürmektedirler. Halbuki terörün asıl kaynağı olan MHP'nin ve yan kuruluşlarının etkisiz hale getirilmesini öngörmeyen hiç bir yasal tedbir "teröre karşı" olarak nitelendirilemez. DGM örneğinde olduğu gibi, tam tersine bu önlemler, halkımıza karşı, emekçi sınıf hareketine karşı, burjuvazinin çıkarlarını zorbaca araçlarla korumak için düşünülmektedir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden gündeme getirilmesinin amacı budur. Tekelci burjuvazi ve siyasi gericilik, emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini gaspetmeyi, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm çalışanların demokratik ve siyasi mücadelesini ezip baskı altına almayı hedeflemiştir. DGM ler bu hedefe varılmasında önemli bir araç, topyekün baskı uygulamaları açısından da yeni bir aşama olacaktır.

DGM'leri bir "Anayasa emri" olarak göstermek istemeleri tam bir ikiyüzlülüktür. Çünkü, DGM'ler Anayasa'nın ilkelerinden değil, tekelci sermayenin baskıcı özlemlerinden kaynaklanmaktadır. Hem bu yanıyla, hem de halkımızın yaygın tercihlerine ters düşen yanlarıyla DGM'leri demokrasiyle bağdaştırmak mümkün değildir.

DEMOKRAT:

DGM'lerin kurulma şansı nedir? Kurulursa uygulamadaki başarı şansı ne olur?

TSİP

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulup kurulamayacağı, ya da kurulursa uygulamasının ne olacağı, günümüzün özgün siyasi koşullarını da kapsayan bir çerçeve içinde tartışılmalıdır. Meclislerin bileşimine bakıldığında kurulabilir gibi görünen DGM'ler, emekçi halk dinamikleri ve demokrasiye duyarlı toplum kesimleri açısından bakıldığında kolay kurulamaz gözükmektedirler. Öte yandan gericiliğin halkımıza ve demokrasiye kurduğu tuzak DGM'lerle sınırlı kalmamaktadır. Onlar çok daha zorbaca yollardan demokrasi güçlerini susturmayı ve emekçi halk hareketini sindirmeyi planlamaktadırlar. Hesapları faşist bir diktatörlüğe kadar uzanmaktadır. Bu nedenle DGM ve benzeri baskı girişimlerinin geleceği, demokrasi güçlerimizin örgütlü birleşik mücadelesine ve bu mücadelenin başarısına yakından bağlı olacaktır.

Ama şunu da belirtmek gerekir ki, başlıbaşına DGM'lerin kurulmasını engellemek bile özel bir önem taşımaktadır ve demokrasi yanlısı güçlere bu konuda da görevler düşmektedir.

DEMOKRAT:

DGM karşısındaki tavrınız ne olacaktır?

TSİP

AP hükümeti, MSP ve MHP'den sağladığı desteği iktidar olabilmek için yeterli görürken, aynı desteği DGM'leri çıkarabilmek bakımından yeterli görmemiştir Bunun başlıca sebebi, demokrasi güçlerinin bu mahkemelere karşı ne denli hassas olduğunun bilinmesidir. Bu nedenle CHP nin -hiç değilse belli bir kesiminin- desteğini sağlamaya çalışması Demirel'in, doğacak haklı ve demokratik tepkileri hesaba kattığını göstermektedir.

Ama o, tekelci sermaye tarafından nasıl ki, "başarılı olmaya" memur edilmiştir, aynı şekilde, DGM'leri de çıkarmaya mecbur kılınmıştır.

DGM'lere karşı verilecek demokrasi mücadelesinin sosyal ve siyasal tabanı dünden bugüne daralmış değildir. Bilimsel sosyalistlerden CHP'ye kadar uzanan en geniş anti faşist yelpaze bu mahkemelere karşı verilecek mücadelenin asli gücünü oluşturmaktadır.

Dolayısıyla, demokratik muhalefetin bir kere daha parlamento içine yansıması beklenebilir.

Ancak, gerek CHP'nin geldiği nokta bakımından, gerekse içinde yaşadığımız şartların özel önemi ve niteliği açısından anti-faşist güçlere düşen görevleri daha da somutlamak gerekir.

Faşizm özlemcilerinin hesaplarını bozmak ve demokrasiye yönelik kapsamlı baskı girişimlerini geri püskürtmek için tek geçerli yol vardır. O da, demokrasi güçlerinin ortak mücadelesini örgtülemek ve geliştirmektir.

Bu konunun hayati önem ve aciliyeti partimiz tarafından devamlı vurgulanmış ve somut gereklerinin yerine getirilmesi için olanca çaba sarfedilmiştir.

Son olarak ortak çalışmalar sonunda, TSİP, Birlik Dayanışma ve Devrimci Demokratlar tarafından demokrasi güçlerine yapılan işbirliği çağrısı, anti-faşist mücadelede önemli bir kilometre taşıdır.

Şimdi kapıyı çalmakta olan faşizm tehlikesine karşı yapılması gereken, bu üçlü çağrının hedeflediği gibi, demokratik hak ve özgürlükleri savunan tüm siyasi parti ve çizgilerin, toplumsal muhalefet safında yer alan bütün kitle ve meslek örgütlerinin, faşizme geçit vermemeye kararlı herkesin, her kuruluşun, demokratik bir platformda güçlerini birleştirmek, merkezi işlerliği olan kalıcı bir örgütlenme oluşturmak ve bir program çerçevesinde yığınsa demokrasi mücadelesini en etkin şekilde hayata geçirmek amacıyla biraraya gelmeleridir.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Demirel'in İspartası

Önce günümüz Türkiye'sinde eksikliği gerçekten hissedilen bir konuda uğraşa girdiğiniz için tüm Demokrat çalışanlarını kutlamak isterim.

Sizlere yerel basının faşist demogoji yaptığı sokaklarında faşist terörün kol gezdiği, ilericilerin en gerekli gereksinimlerini karşılamak için sokağa çıkamadığı, Adliyesinin sürekli işgal altında tutulduğu, iki kişinin öldürüldüğü fakat faillerinin bulunamadığı hergün bir yurtseverin dövüldüğü ilericilerin evlerinin bombalandığı mahkemelerinde "siz de Töb-Der'li olmayıverin'. diye ikinci bir defa daha mağdur edildiği, tüm bunlara karşın CHP'nin Valisinin "Huzur içinde bir il bırakarak bu ilden ayrılıyorum" diye iddia ettiği tüm bu çarpıklıkları dile getirmekten ilerici geçinen bazı gazetelerin bile çekindiği, Türkiye'nin ikinci başkenti Isparta'dan sesleniyorum.

Burada halı emekçileri, gül emekçileri ve göl emekçilerinin sömürüsünün en katmerlisi yaşanmaktadır.

Cılız da olsa sesini duyurmaya çalışan Töb-Der de bilinen nedenlerle kapatıldı. Egemenler sanıyorlar ki baskılarla sesimizi kısacaklar. Ama tarih bizim haklı olduğumuzu ve susmayacağımızı kanıtlayacaktır. Bugüne değin sorunlarımızı yansıtmak için hiç bir gazete yoktu. Demokrat'ın bu görevi yerine getireceğine inanıyor ve mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Rıdvan KÖPRÜBAŞI

Başarısızlığın başarısı: Öğretmen kıyımı

"Anarşi" konusunda köklü ve etkili önlemleri bir türlü bulumayan, yaşama düşman insan avcılarının üzerine kararlı adımlarla yürümekte acze düşen yeni hükümet, icraatını ve 1980'in ilk başarısını sergilemiş bulunuyor: Gözden kaçıranlar varsa dikkatine...

Nedir bu başarı, dersiniz? Kışı buz gibi evlerinde üşüyerek geçiren yurttaşlarımızın derdine çare midir? Hiç böyle bir umuda kapılmayın. Üstelik bu konuda gerçek değişmez dostumuz baharda güneşin ilk ısıtıcı ışınlarıdır. Peki, termik ya da hidrolik birtakım santralları üretime geçirerek "kör gecelere, iş ve okul yolunda karanlık sabahlara bundan böyle paydos" dedirttikleri midir? Yazık ki bu da değil. Bu konuda da umut yine güneştir, güneşin yurdumuza yaklaşmasıdır.

Peki, nedir sözü edilen başarı? Kimsenin bilemeyeceği bir bilmece bu. Onun için yanıtını da biz verelim: Hızlı ve seri cezalandırmada ustalık... Ancak bu işlem, her gün aramızda pervasızca dolaşan gerçek suçlulara uygulansaydı, gerçekten 'başarı' adına lâyık olurdu. Tam tersine, ceza, haksızlıklara direnmekten korkmayan özverili, suçsuz, sayıları hiç de azımsanamayacak boyutlara ulaşan öğretmen arkadaşlara verildi... (İşte hükümetin olumsuzluk ve haksızlıktaki başarısı). Verilen ceza ise insancıl ölçülerle bağdaşmayacak denli ağır, işten el çektirme, açığa alınma, yani maddi ve manevi yıpratma, çökertme taktiği... Suçun nedenini ise hepimiz biliyoruz:

Arkadaşlarımız bir yıl önce K.Maraş'ta sahneye konan utanç verici soykırımı bir kez daha lânetlemek, bu arada en asli haklarımızdan biri olan 'sendikal hak' talebimizi bir kez daha duymayan kulaklara haykırmak amacıyla ve her geçen gün cinayet mangalarının boy hedefi durumuna gelen öğretmen katliamlarına bir son verilmesi için, bir günlük direniş yaptıklarından açığa alındılar. Eylemin nedenlerini analiz edersek, şunları söyleyebiliriz: Gerçekte 24 Aralık 1979'un tüm ulus için böyle bir soykırımı kınama, protesto etme günü olarak yaşaması gerekirdi. Bu yönde oluşan kamuoyu, yurdumuz üstünde karanlık istekleri olan güçlere, amaçlarına ulaşamayacakları yollu bir uyarı niteliği taşırdı. Oysa bu yapılamadığı gibi, böyle bir yurtseverliği gösteren kişiler de suçlu gibi gösterildiler.

Can güvenliği konusunda ne demeli ki? Devletten can güvenliklerini korumalarını isteme haklarından doğal bir şey olur mu? Bir de direnişin öteki gerekçesine bakalım: Verilen ceza bile böyle bir gerekçe uğruna sürekli savaşım verme zorunluluğunu kanıtlamaktadır. Bugün Avrupa'nın hemen tüm ülkelerinde her türlü emekçi kesim sendikal haklarını sağlamıştır. Buna karşılık Türkiye'de kamu emekçilerinin sendikaları olmadığı gibi, bu yoldaki çalışmalar da sürekli olarak engellenmekte, hatta suç sayılmaktadır. İşte bunun son kanıtı ortadadır. Eğer biz öğretmenlerin de her türlü insansal ve mesleksel hak ve çıkarlarımızı savunacak güçlü bir sendikal örgütümüz olsaydı, işverenimiz, –devlet baba– geçmişte ve şimdi bizleri bu denli rahat işten çıkarabilir miydi? Bu da gösteriyor ki, yılmak bir yana tüm kamu emekçileri sendikal haklarına bir an önce kavuşabilmek için bilinçli ve etkili çalışmalar yapmalıdırlar. Bu açıdan sözü uzatmak, başlıbaşına bir konuya atlamak olur. Bunun yerine bir de olgunun pratikte doğurduğu öteki olumsuz sonuçlara değinelim:

Birinci ders döneminin bitimine oldukça kısa bir süre kala, bu tür bir uygulama yüzlerce okulda, bir anda işlerin sarpa sarmasına yol açmıştır. Tam öğrencilerin dönem sonu notlarının toparlanacağı, karnelerin hazırlanacağı, son yazılı ve sözlü sınavların yapılacağı bir sırada bir okuldan üç-beş yönetici ile sekiz on öğretmenin aynı anda uzaklaştırılmalarının doğuracağı boşluğu tamin etmek hiç de zor olmasa gerektir.

Ayrıca birdenbire bir sürü sınıfın derslerinin boş geçmesi, öğrencilerin son sözlü ve yazılı haklarını kullanarak durumlarını kurtaracak yerde dersliklerde lâklâka itilmeleri, eğitim ve disiplin yönünden çok mu iyi olmuştur acaba?

Her şey bir bütünü oluşturan parçalardan ibarettir. Ve birbirine bağlıdır. Bu öğretmen arkadaşlarımız çevrelerinden soyutlanmış birer "individuum" değillerdir. Geniş bir etki alanları vardır. Bu alan, okuttukları öğrencilerden, öğrenci velilerinden, bulundukları okulun yönetim ve öğretmen kadrolarından, ayrıca da kendi aile çevrelerinden oluşur. Dolayısıyla böyle bir olgunun doğurduğu pratik olumsuzluklar tüm bu sözü edilen alanı ister istemez etkileyecektir. Şu halde cezalandırılış parça değil, bütündür. Salt bu arkadaşlar değil, onlarla ilişkisi olan tüm ünitelerdir. Yetkililerin konuya bir de bu açıdan görmelerini dileriz.

Son söz olarak şunu da belirtmeden geçemiyor insan' Eğer bir yönetim, özgürlükçü demokrasiyi savunduğunu, gözettiğini öne sürüyorsa, bu tür kıyım uygulamalarından kesinlikle sakınması gerektiğini bilmelidir...

İstanbul'dan S.H.

Konut yapımının yüzde 95'i özel sektörün elinde

TÜRKİYE'DE KONUT AÇIĞI

Yıllar	Toplam Konut Gereksinimi	Üretilecek Olan	Konut Açığı
1979	277 614	110 107	167 534
1980	319 460	113 549	206 001
1981	343 143	116 700	226 443
1982	367 544	119 840	247 704
1983	397 227	122 889	274 338

1980 yılında 206 bin konut açığı olacak

● İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI, KONUT YAPIMININ DEVLET ELİYLE SÜRDÜRÜLMESİNİ İSTEDİ

● İMAR BAKANI TOPLU KONUT YAPIMINI DA TÜMÜYLE ÖZEL SEKTÖRE BIRAKMA EĞİLİMİNDE

İmar ve İskan Bakanı Turgut TOKER

ANKARA(THA)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 1979 yılında 167 bin olan konut açığının, bu yıl 206 bine ulaşacağını bildirdi.

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından hazırlanan çalışma Raporu'nda, konut yapımı sektöründeki yatırımların yüzde 95'inin özel sektöre bırakılması nedeniyle konut açığının giderek büyüdüğü belirtilerek, konut yapımının devlet eliyle sürdürülmesi istendi.

Rapor'da ayrıca şu görüşlere yer verildi:

"Toplumda tüm çalışan ve ezilen sınıfların gereksinimi olan konut sorununa karşın, bu gereksinim devletçe ele alınmayıp, yatırım alanı özel sektöre bırakılırsa, kalkınma planı ülkenin değil, bir avuç azınlığın çalışan ve ezilen sınıfların sırtına basarak kalkınması planı olur."

Öte yandan, edinilen bilgilere göre, İmar İskan Bakanı Turgut Toker, Türkiye Sanayi Odaları, Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'ni ziyaret ederek, Birlik yöneticileri ile genel ekonomik sorunların yanısıra, toplu konut yapımı da ele alındı. İmar İskan Bakanının toplu konut yapımını tümüyle özel sektöre bırakma eğiliminde olduğu bildirildi.

Demirel Hükümeti'nin işbaşına gelmesiyle birlikte yürürlüğe konan baskı yasaları, estirilen terör ve yapılan kıyımlar Türkiye'nin her yerinde yapılan gösteri ve toplantılarla kınanıyor. Resimde Zonguldak'ta düzenlenen mitinge katılanlar görülüyor.

Zonguldak'ta "Baskıları ve kıyımları protesto" mitingi yapıldı

ZONGULDAK(DEMOKRAT)

Zonguldak'ta geçtiğimiz günlerde yapılan bir mitingle anti-demokratik baskılar ve memurlara karşı yapılan kıyımlar protesto edildi. Devrimci Yol taraftarlarıyla Kurtuluş Grubu taraftarlarının düzenlediği mitinge 2000'den fazla kişi katıldı Zonguldak Hükümet Meydanı'nda yapılan mitingte konuşmacılar Demirel hükümetinin gündeme getirdiği baskıları, öğretmen ve memurlara karşı girişilen kıyım hareketini eleştirdiler.

OTOMOBİL-İŞ MESS görüşmeleri başlıyor

HABER MERKEZİ

Bağımsız Otomobil-İş Sendikası Madeni Eşya Sanayii İşverenleri Sendikaları arasındaki toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri bugün. Görüşmeler 14 işyerini kapsıyor. Otomobil-İş Genel Sekreteri Sami Ataç, bu konuda yaptığı bir açıklamada 1652 üyelerinin halen grevde olduğunu ve hayat pahalılığının ve enflasyonun hızla arttığı bu dönemde, toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde ödün vermeyeceklerini bildirdi.

Hakkariye' sürülen siyasi tutukluların Adıyaman'da oldukları anlaşıldı

İZMİR (DEMOKRAT)

Buca Cezaevi'nde kazıldığı söylenen bir tünelin ortaya çıkarılması üzerine Hakkari'ye sürülen 42 siyasi tutuklu ve hükümlünün halen Adıyaman'da tutuldukları anlaşıldı. Aralarında Dursun Ergüler, Mahir Özduran, Zeki Çakmak, Çelebi Anaç, Vedat Yılmazsoy, Feridun Berkin, Haluk Yücel Ata, Mustafa Foyal Zeki Güven, Mustafa Gür, Hüsiyen İşleticiler, Turgay Çeliker ve Levent Koyupençe'nin de bulunduğu 42 ilerici devrimci siyasi tutuklu ve hükümlünün yolların kardan kapanması nedeniyle Hakkari'ye gönderilemedikleri ve Adıyaman'da tutuldukları öğrenildi.

Yolların açılmasından sonra tutuklu ve hükümlülerin Hakkari'ye gönderilecekleri bildirildi.

KISA KISA

TARSUS — Tarsus'ta geçtiğimiz son bir ay içinde insan sağlığına zararlı bulunan 3 ton sebze ve meyvanın imha edildiği bildirildi. Tarsus Toptancı Sebze ve Meyva Hal'inde belediye ekipleri tarafından imha edilen sebze ve meyvelerin yanı sıra, sağlığa aykırı görülen ekmek ve simitlerin de yapılan denetimler sırasında yokedildiği öğrenildi.

Belediye Zabıta Amirliğince yapılan açıklamaya göre, 1979 yılının son ayında ayrıca 20 fırın yasalara uymadıkları gerekçesiyle cezai işleme tabi tutuldu.

ZONGULDAK — Geçtiğimiz günlerde yapılan TUM–DERZonguldak Şube Genel Kurul seçimlerini "Devrimci Memurlar" grubu listesinin kazandığı bildirildi. Seçimlere, "Sosyalist, ilerici Memurlar" listesiyle katılan gruplar toplam 23 oy alırken "Devrimci Memurlar" listesinin 120 oy sağlayarak yönetime geldiği öğrenildi.

ÜRGÜP (NEVŞEHİR) — 26 Aralık ta TÖB–DER Genel Merkezinin kapatılması nedeniyle tüm şubeleri de kapatılan TÖB–DER'le birlikte bazı derneklerin faaliyetleri de engellendi.

Ürgüp TÖB–DER şubesiyle aynı binada bulunan, ancak odaları ayrı olan TUM–DER ve Halkevi Şubeleri de mühürlenerek faaliyetleri durduruldu. Dernek yöneticilerinin yaptığı başvurunun ciddiye alınmadığı bildirildi. Dernek yöneticileri konuyla ilgili olarak: "Yeni MC'nin kurulmasıyla birlikte emekçiler üzerindeki baskılar daha da yoğunlaştırıldı. Emekten yana kişi ve kuruluşlar sindirilmek isteniyor. Unutulmamalıdır ki, hiçbir güç halkın devrimci mücadelesini durduramaz" dediler.

ANKARA — Dikmen Öveçler semtindeki esnafın, Kahraman Maraş Katliamın protesto edildiği 24 Aralık günü dükkânlarını açmadıkları gerekçesiyle sıkıyönetime götürülüp ifadelerinin alındığı öne sürüldü.

DİSK Başkanvekili Türk-İş'e referandum çağrısında bulundu

ADANA (AA)

Adana'da bulunan DİSK Genel Başkan Vekili ve TEKSTİL Sendikası Genel Başkanı Rıza Güven Konfederasyon olarak işyerlerinde yetkili sendikaların belirlenmesi için "Referandum" dan yana olduklarını yineledi. Rıza Güven, "Bu konuda TÜRK-İŞ'e yeniden çağrıda bulunuyoruz. Karşılıklı oturarak, işyerlerinde sendikaların referandum yoluyla belirlenmesinde anlaşalım." biçiminde konuştu.

Öte yandan Rıza Güven ÇUKOBİRLİK'ten işçi çıkartılmayacağını açıkladı.

1980 yılı teşvik tablosu açıklandı

MOTOR SANAYİİNDE ÖZEL SEKTÖR TEŞVİK EDİLECEK

● Pilot Bölge seçilen Doğu bölgelerinde özel teşvik uygulanacak ●

ANKARA — 1980 Yılı Genel Teşvik Tablosu'nda özel sektöre motor sanayinde, yatırım yapma olanağının tanınacağı belirtildi. Yurt içinde üretilecek hertürlü makina ve donanımın yanısıra, motor sanayindeki yatırım projelerine de "Sübvansiyon" uygulanacak.

Edinilen bilgiye göre, ara ve yatırım malları üretimini hedef alan projeler, belirli süreler için, vergi bağışıklığından yararlandırılacak ve ek kaynaklarla desteklenecek. Bu çerçevede, orta vadeli kredi sınırları yatırım tutarının yüzde 80'ine kadar arttırılabilecek. Bu arada, kalkınmada öncelikli yörelerde yapılması öngörülen yatırımlara arsa tahsisi yoluna da gidilecek.

Öte yandan, teşvik önlemlerinden yararlandırılacak özel kesim yatırımlarına, dış finansman gereksinimlerinin karşılanması konusundaki mevzuat engellerinin kaldırılacağı ve devlet desteğinin getirileceği bildirilmekte.

PİLOT BÖLGE SEÇİLEN YÖRELERDE ÖZEL TEŞVİK UYGULANACAK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca pilot bölge olarak seçilen Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun bazı illerinde yapılacak yatırımlar için, çok özel teşvik araçları uygulanacağı açıklandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar, konuyla ilgili olarak Bütçe Karma Komisyonu'nda şu bilgileri verdi:

"Genel Teşvik Tablosu'nda yer alsın, ya da almasın, yatırımın yapılacağı il veya bölge şartları bakımından, ekonomik ölçekte bulunan her türlü yatırıma:

*Kurulacak tesislerin ithali gerekli ana maddelerine, ihracat şartı aranmaksızın, gümrük muafiyeti verilecektir.

*Kamu kuruluşlarının elinde bulunan işletme ham maddeleri buradaki yatırımlar için tahsis edilecektir.

* Teşvik Belgesi almış bulunan hertürlü yatırımda kullanılacak kredi oranı yüzde 80'e kadar arttırılabilecektir.

*Teşvik belgesi alan yatırımlara açılan orta ve uzun vadeli kredilerde faiz farkı iadesi/borç alana yüzde 10, bankaya yüzde 5 olarak ödenecektir."

Özel idare ve Belediye kütüphaneleri Kültür Bakanlığına devredilecek

ANKARA(THA)

Özel İdare ve Belediyelere ait genel kütüphanelerin Kültür Bakanlığına devredilmesine ilişkin kanun teklifi Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonunda benimsendi.

Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonu, Başkanı Mustafa Seferoğlu'nun başkanlığında dün yaptığı toplantıda, kanun teklifinin birinci maddesinde yer alan "nüfusları 20 binden fazla" ifadesinin kaldırılarak yerine "Belediyelerin rızaları" alınarak" şeklinde bir ifade konulmasını kararlaştırdı.

Değişik Sanat ve Kültür çevreleri Kültür Bakanlığının bu girişimini Özel İdare ve Belediyelere ait genel kütüphanelerde bulunan tüm ilerici yayınların çıkartılmasını amaçlandığını belirtiyorlar.

Daha önce de Kültür Bakanlığı. Ankara Belediyesi'nin okullarda çocuklara parasız dağıtılmak üzere bastırdığı kitapların dağıtımını engellemişti.

113 Gündür büyük bir kararlılıkla mücadelelerini sürdüren Ünal Pastanesi işçileri "gerekirse yüzlerce gün daha direniriz" diyorlar.

Diyarbakır Ünal pastanesi grevi 113. gününü doldurdu

DİYARBAKIR (Zekai KARABUĞDAY)

113 gündür direniyor Ünal Pastanesi grevci işçileri. Bütün baskı ve tehditlere karşın 113 gündür grevdeler.

İşçilere hiçbir ekonomik ve sosyal hak tanımamakta direnen Ünal Pastanesi sahibi Ali Ünal toplu sözleşme görüşmelerine oturmaya bile yanaşmadı. İşyerini kapatarak işçileri sokakta bırakmak istedi. Lokavt ilan ettiğini açıkladı.

İşverenin bu tutumuna karşı işçiler direndi, grevle cevap verdiler.

Dev-Oleyis Diyarbakır Şube Başkanı Adem Firik: "Sendikamız ve üyeleri grevci işçiler, işverenin yasa tanımaz tutumuna karşı tüm yasal haklarımızı kullanarak kararlı bir şekilde mücadelemize devam ediyoruz."

Yurtaş'a yeni atanan genel müdür işçilere silah çekti

ÇANAKKALE (DEMOKRAT)

Ticaret Bakanlığına bağlı "Yurtaş" Genel Müdür yardımcısı Fettah Yardımcı göreve başladığı gün, Çanakkale Kepez Konserve Fabrikası işçilerine hitaben yaptığı konuşmada; Türk İş'e bağlı Tek Gıda-İş sendikasını tanımadığını söyledi.

MC' döneminde de aynı görevi yürüttüğü belirtilen ve MHP'li olduğu ileri sürülen Genel Müdür Yardımcısı Fettah Yardımcı CHP ağırlıklı hükümeti döneminden sonra tekrar aynı görevine atanarak işçiler üzerindeki baskısını yoğunlaştırdığı belirtilmektedir.

Göreve başladığı gün işçilere hitaben konuşmasında; "Sendikanızı ve başkanınızı tanımıyorum. Ben Allahı tanırım. Allah verirse ben de size haklarınızı veririm. Görüşlerimi taşımayanları işten atacam.'" dedi.

Bu arada Tek Gıda–İş Başkanı İsmail Kaytaz Genel Müdür yardımcısının konuşmasından sonra söz hakkı istemişse de sendikayı tanımadığı için söz vermeyerek bir işçinin konuşmasını istedi.

Genel Müdür yardımcısının isteği üzerine konuşan işçi sendika başkanlarının kendilerini temsil ettiğini belirtmesi üzerine işçi'yi işten attığını açıkladı. Fettah Yardımcı, konuşan işçinin, kendi isteği doğrultusunda konuşmadığı ve "sendika başkanın kendilerini temsil ettiğini ve başkanlarının konuşması gerektiğini" belirtmesiyle atılmasına karşı işçiler Genel Müdür Yardımcısına saldırmak istemeleri üzerine silah çekerek canını kurtarabildi.

İşçiler, "Sendika ve başkanlarını tanımayan Genel Müdür yardımcılarını biz de tanımayız" diyorlar.

Traktörlerine birkaç litre mazot alabilmek için sabahtan akşama kadar akaryakıt tevzi bürosunda bekleyerek elleri boş dönen Tarsus'lu çiftçiler. (Fotoğraf: S.Özbozkurt)

Tarsus'ta üreticiler perişan durumda

AKARYAKIT SIKINTISI HAD SAFHAYA ULAŞTI.

TARSUS(DEMOKRAT)

Tarsus'ta had safhaya ulaşan akaryakıt sıkıntısı üreticileri perişan etti. Akaryakıt bürosuna her gün gelerek bekleyen traktör sahibi çiftçiler akşama elleri boş dönmektedirler. Mazotun giderek yoklara karıştığını ve çok zor durumda kaldıklarını belirten üreticiler, yetkililerden bir an önce önlem almalarını istiyorlar.

Diğer taraftan Tarsus'a bağlı Huzurkent belediyesinin toplu taşımacılıkta kullandığı otobüsleri mazot yokluğundan seferden kaldırdığı bildirildi. Huzurkent Belediye Başkanı Veli Dev, "Yerel Yönetimler olarak halkımıza hizmet sunamıyoruz. Akaryakıtsızlık hizmetlerimizi durdurmuş vaziyettedir" dedi.

YSE 1. Bölgede disiplin kurulu kararıyla işten atılanlar yeniden işe alınıyor

HABER MERKEZİ

YSE 1.Bölge Müdürlüğü'nde 1978'de işyeri Disiplin Kurulu'nda oy birliği ile alınan kararlar gereği işten ihraç edilen ve işverenlikçe verilen göreve gitmeyerek iş yasasının 17. maddesi gereğince işten uzaklaştırılan bazı MHP'li militanların Köy İşleri Bakanlığınca yapılan tayinlerle iş yerrine alınmak istendiği bildirildi.

Yol-Su İnşaat İşçileri Sendikası Genel Başkanı Orhan Balaban'ın konuyla ilgili açıklamasında yapılan uygulamanın yasa dışı olduğu belirtilerek şöyle denildi:

"1979 senesi Kasım ve Aralık ayında 115 kişinin iş akti feshedilerek yerine bu militanların alınması 1475 sayılı yasanın 24.maddesine aykırıdır.

Bu tür yasa dışı uygulama ve işlemlerin önlenmesi, iş barışının sağlanması için sendikamız tüm yasal olanaklarını kullanarak gerekli mücadeleyi sonuna kadar sürdürecektir"

EMO: Ülkenin haberleşme plan ve stratejisi yoktur

HABER MERKEZİ

TMMOB Elektrik Muhendisleri Odası İstanbul Şubesi 21. olağan Genel Kurulu dün yapıldı.

Görev süresi dolan 20. Dönem Yönetim Kurulu'nun Genel Kurul'a sunduğu Çalışma Raporu'nda, Enerji Sorunu, nükleer enerji santralleri, renkli televizyon, elektronik sanayi ve haberleşme sorunu konusundaki düşünceler açıklandı.

"Ülke ABD'nin dinleme ve haberleşme ağları ile örtülü iken, Kars'taki bir insanımızın İstanbul'daki yakını ile haberleşmesi bir olaydır." denilen açıklamalarda, haberleşme sorununa ilişkin ayrıca şu görüşlere yer verildi:

"Her yerde olduğu gibi haberleşmede de alt yapıyı oluşturan sanayi kolları yabancı tekellerle beraber kontrol altına alınmıştır. 1.150.000 telefon 5000'e yakın Telex abonesi ile PTT'nin ürettiği haberleşme hizmeti, karaborsacının elinde, alınıp satılan bir mal olmuştur. Ülkenin bir haberleşme plan ve stratejisi yoktur. PTT ürettiği hizmeti çok kötü dağıtmakta, üretken olmayan yönde çalışmakta ısrar edilmektedir. Yabancı tekellerin pazarı olmak pahasına kendi teknik gücünü seferber etmek düşünülmemektedir. Bir bölgede her insana telefon dağıtmanın bir hizmet olmadığını, bunu her yer ile konuşturmanın bir hizmet olduğu unutulmakta, soruna tümüyle yaklaşılmamaktadır."

GÖSTERGE

Sigara ve aldatmaca

Arslan Başer KAFAOĞLU

Dün bu sütunlarda benim 7 Ocak 1980 günlü yazıma bir yanıt yayınlandı.

Mektuba yanıtımızı verelim. Sigara ve tütün sorununu okuyucumuz nedense genel sorunlardan soyutlayıp vermiş. Alalım, Tekel'in yaptığı sigaranın ithal girdisini, 50 milyon Dolar diye yazıyor Sayın Osman Öndeş. Diyelim ki öyledir. Peki, Tekel'in sigara satış toplamı nedir? Yabancı sigaraların satış toplamı 18 milyar lira ise, herhalde yerli sigara satış toplamı 50 milyar liradan aşağı değildir. 50 milyar, yani 1 milyar Dolardan fazla. Demek oluyor ki sigara sanayii yüzde 5 ithal girdisi ile çalışıyor. Sayın Osman Öndeş'e haber verelim, yüzde 5 ithal girdisi olan bir sanayii ayıplasak, Türkiye'de ayıplanmayan sanayii kalmaz. Eğer sigara sanayii yüzde 5 ithal girdisi ile çalışıyorsa "Bravo Tekel!" demek gerekir. Türkiye'de yüzde 5 ithalle çalışan sanayii ya vardır ya yoktur. Kendi işveren sendikasından çok iyi bilir sayın okuyucumuz.

Sonra yabancı sigaranın gümrük duvarını aşıp gelmesi olayına ve Tekel'in bu nedenle suçlanmasına gelince, "gümrüğe uğramadan gelen sadece sigara mıdır?" diye sormak gerekir. Demir-çelikten kimyasal maddelere, makineden altın ve değerli madenlere kadar her şey gümrükleri aşıp gelmekte, ya da aşıp gitmektedir. Sigara da kaçakçılığı önlenemeyen, en zor önlenen metadır. Batı ülkelerinde bile bunun örnekleri vardır. Yanlış olan Tekel'in imalat politikası değil, topyekün tütün ve sigara politikasıdır. Bu da tütün ekim politikası, dış ticaret politikası, tütün konusunda benzer ülkelerle bloklaşma, tütünde gerekirse ihracat zararlarını içerdeki satış kârlarıyla dengeleyecek bir devlet tekeliyle mümkündür. Devlet tekelinin dışında bu politikaların hepsini kucaklayacak bir örgütlenme sorunları çözmez, azdırır,

Hem devlet tekelinin sorunu çözemeyeceğini ve hem de Bulgaristan'ın yerli üretiminin yüzde 93'ünün ihraç edildiği savı var, okuyucumuz Sayın Öndeş'in mektubunda. Demek oluyor ki konunun ve sorunun ele alınışında devlet tekeli bir çözüme varışda engel değil... Tekel'de görülen hatalar her üretim dalımızda var.

-"Tekel tüketim iştihasını" körüklüyorsa, Türkiye'de her üretim dalı bunu körükler. Sanki otomotiv endüstrileri körüklemiyor mu? Boyacılar, gazeteciler, biracılar körüklemiyor mu?

-"Tekel sigara sıkıntısı olmayacak demiş de sıkıntı olmuş. Bu günkü ortamda bunu suç kabul etsek, ortada özel ya da kamu kuruluşu kalmaz.

-"Kaliteli sigara yapamıyor" imiş. Kaliteli otomobil, kamyon, buzdolabı elektronik yapılabiliyor mu? Kaliteli bira yapılıyor mu?

"Bulgaristan'da kollektivist ülke olduğu halde, bu ülkede 5 Amerikan firması sigara imal etmekte" denmiş. Getirin Bulgaristan'da ekim planlamasını, sanayii planlamasını, 5 değil 15 Amerikan firmasına izin verelim...

Görüldüğü gibi sorunu ekonominin bütünü içinde ele almak gerekli... Bunu da "Devlet Tekeli" yapar ancak....

GÜNÜN GÖZLEMİ

Kimi aldatıyorsunuz?

İlhami SOYSAL

Hikayeyi bilirsiniz ya bir kez de biz yazalım:

Köylü delikanlısı yavuklusunu ana-babası yanında bırakmış da askere gelmiş. Bir süre sonra da acemi erliğini yapmakta olan birliğin komutanına köyünün muhtarından bir mektup ulaşmış. Mektupta deniyormuş ki, Memed'in babaevinin üstüne tepeden yuvarlanan bir kaya düştü. Memetlerin kapısındaki kulağı kesik itten tutun da, kümesteki çil horoza, bodur tavuklara, ahırdaki sarı öküze, evdeki kardeşlerinden gelin kıza, anasına, babasına ninesine kadar herkesi de ezdi, öldürdü...

Mehmed'in komutanı düşünmüş taşınmış, böylesi acı bir haberi mümkünü yok kendisi söyleyemez, bu çok yürek parçalayıcı bir iş. Çağırmış Memed'in arkadaşı ve usta onbaşı Ahmet'i demiş ki ona, oğlum böyle böyle. Sen Memed'in hemşehrisi sayılırsın, benden de daha yakınsın. Durumu Memed'e söyle ama, öyle pat diye birden deme ki çocuk perişan olmasın.

Komutanın yanından çıkan Ahmet, Memed'in yanına gelmiş. Önce, n'aber lan Memed? diye sormuş, iyilik-sağlık yanıtını alınca da sormaya devam etmiş, Memet lan, senin bir kulağı kesik itin var mıydı? Vaaar. Kümeste bir çil horozla, bodur tavukların var mıydı? Vaaar. Ahırda bir sarı öküzün var mıydı? Vaar. Kardeşlerin var mıydı? Vaar. Yavuklun var mıydı? Var. Anan-baban? Var. Deden-ninen? Var. Evin? var...

Ahmet sabırla ve sırayla, hepsini sorup, "var" cevabını almayı bekledikten sonra, kestirip atmış:

Ne var-varı lan? Nah var, hiç biri kalmamış, koca tepeden düşen bir kaya hepsini ezmiş yok etmiş.... Varsan bir sen varsın, hepsi o kadar... Askere gelmesen sen de gidecektin anladın mı?

Hikaye bu.

Şimdi gelelim kıssa'dan hisseye...

Bizim 1961'de yapılmış bir Anayasamız vardı. Çok ahım-şahım değildi, eksiği gediği yok sayılmazdı, ama demokrasiye doğru bir açılış anayasasıydı. Demokratik hukuk devletini kurmayı amaçlıyordu. Bu demokratik hukuk devletinin de hukuki ve sosyal temellerini atmayı öngörüyordu.

Ve de bu anayasa, "vatandaşların gönüllerinde ve iradelerinde yer aldığı inancı ile hürriyete, adalete ve fazilete asıl evlatlarının uyanık bekçiliğine," emanet edilmişti.

Böyle değil mi? Anayasamızın başlangıç ilkeleri böyle yazamaz mı?

Bu anayasaya göre kağıt üzerinde de olsa vatandaşlarımızın kişi dokunulmazlık ilkesi var mıydı? vardı.

Özel hayatın gizliliğine dokunulmazlık ilkesi var mıydı? vardı.

Konut dokunulmazlığı var mıydı? Vardı.

Haberleşme Hürriyeti var mıydı? Vardı.

Seyahat ve yerleşme hürriyeti var mıydı? Vardı.

Yurda girip çıkma hürriyeti var mıydı? Vardı.

Herkes, vicdan ve dini inanç ve kanaat hürriyetine sahip miydi? Sahipti.

Düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ya da yayardı, açıklardı.

Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme,açıklama, yayma ve alanlarda her türlü araştırma hakkına sahip miydi? Sahipdi.

Basın hür ve sansür edilemez miydi? Hürdü ve sansür edilemezdi.

İsteyen dilediği gazete ve dergiyi ya da kitapla broşürü çıkarabilir miydi? Çıkarırdı.

Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahip miydi? Sahipti.

Herkesin önceden izin almadan dernek kurma hakkı var mıydı? Vardı.

Sendika kurma, toplu sözleşme yapma, grev hakları var mıydı? Vardı

Tüm bu haklar işliyor muydu işlemiyor mu?

Ne kadarı işliyor, ne kadarı İşlemiyordu?

Bu bir ayrı tartışma konusu. Ama bizim kıssa'dan hissemiz şu ki, yakın bir gelecekte sizlere böylesi gazetelerden ve köşelerden bu haklarınız var mıydı diye sorup Ahmet onbaşı gibi "nah, var" yanıtını bile sanıyoruz ki zor vereceğiz. Gidiş o gidiş... Eee, öyleyse demokrasi-memokrasi diye kimi aldatıyor sayın Demirel'le Ecevit?

Adana, Ankara ve Samsun'da 3 devrimci öldürüldü

ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ.

—Gülveren semtinde saldırıya uğrayan sol görüşlü Sabit Torun öldü, Recai Perçin ağır biçimde yaralanarak ameliyata alındı. saldırganların olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

—İncesu semtinde kahvede oturmakta olan Ali Harun adındaki devrimci silahlı saldırıya uğrayarak ağır biçimde yaralandı. Hacettepe Hastanesi'ne kaldırılan Harun'un ameliyata alındığı bildirildi.

—Ankara Orduevi'nin arkasındaki Orduevi Sineması'na atılan patlayıcı madde hasar meydana getirdi. Ölen ya da yaralanan olmadı.

●

ADANA'DA TARANAN KAHVEDE YARALANAN DEVRİMCİ METİN GÖK ÖLDÜ.

—Anadolu Mahallesi'ndeki bir kahvenin silahla taranması sonucu yaralanan Metin Gök adlı devrimci öldü. Faşistlerin saldırısında Yusuf Akkaya ve Mehmet Oyan'da yaralandı.

●

ANTAKYA'DA TİCARET LİSESİ ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ.

—Dörtyol ilçesinde Ticaret Lisesi öğrencisi tabancayla vurularak öldürüldü. Öte yandan Hatay Valisi İlhan Sözgen yanında Emniyet Müdürü Celalettin Çetinkaya olduğu halde Habibül Naccar Camii'ne namaz kılmaya gelirken bir grup faşistin ÜGD Hatay Şubesi imzalı bildiriler dağıttığı bildirildi.

Yaklaşık bir saat sonra faşistler Fevzi Çakmak İlkokulu yanındaki esnafa saldırdı. Esnafın saldırganlara karşı kendini koruduğu ancak güvenlik kuvvetlerinin saldırganları değil esnaftan 6 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

●

İSTANBUL ZEYTİNBURNU'NDA BİR DEVRİMCİ YARALANDI

—Zeytinburnu Yeşiltepe Mahallesi'nde Sabri Güneş adındaki bir devrimciye ateş açıldı. Cerrahpaşa Hastanesi'ne kaldırılan Güneş kendisini vuran faşistin Metin adında sabıkalı bir kişi olduğunu söyledi.

—Kartal Soğanlık Caddesi Tekinler Halı Mobilya mağazasına atılan patlayıcı madde hasara yol açtı. Dükkan sahibinin sağ görüşlü olduğu bildirildi.

—DEV—GENÇ eski Genel Sekreteri Bülent Uluer ve İstanbul DEV—GENÇ eski Sekreteri Abdullah Aksakal güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındı.

●

İZMİR'DE FAŞİST BASKILARA SON MİTİNGİ YAPILDI.

—İzmir'de düzenlenen "Faşist baskılara son" mitingi olaysız sona erdi. Konak Meydanı'ndaki mitinge katılanların üzerlerinin polis tarafından arandığı bildirildi.

—Politika Gazetesi İzmir Temsilciliği bir açıklama yaparak İstanbul Ajansı Muhabiri Mehmet Yımak'ın emniyette işkence gördüğünü bildirdi. Mehmet Yımak'ın işkence olayıyla ilgili olarak savcılığa başvuracağı öğrenildi.

—Buca Cezaevinde ziyaretin yasaklanması üzerine mahkum aileleri cezaevi önünde protesto gösterisi yaptılar. Mahkum ve tutuklu aileleri çeşitli sloganlar atarak baskıları kınadılar. Kalabalık olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri tarafından dağıtıldı. Olaylar sırasında 15 kişi gözaltına alındı.

—Konak semtindeki bir inşaata asılan bombalı pankartın indirilmek istenmesi sırasında meydana gelen patlamada Macit Erakın, Necmi Köseoğlu, Abidin Zengin adlı 3 polis yaralandılar. Yaralıların sağlık durumlarının iyiye gittiği öğrenildi.

●

KASTAMONU'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİNİN DÜKKANI YAKILMAK İSTENDİ

—Kurtçeşme Mahallesi'nde sol görüşlü Hasan Ali Kavgas'a ait dükkan benzin dökülerek yakılmak istendi. Yangını gören mahalle halkının söndürme çalışmalarına başladığı sırada da bir patlama meydana geldi. Mahalle halkı olayla ilgili olarak yakalanan Erol Çekirge adlı faşistin üzerinde ÜGD 2. Başkanının emri olduğunu söyledi.

●

GENEL—İŞ SENDİKASI TARSUS ŞUBE LOKALİ SALDIRIYA UĞRADI.

—Genel-İş Sendikası Tarsus Şube Lokali bir grup faşist saldırgan tarafından tahrip edildi. Saldırı sırasında binada kimsenin bulunmaması dolayısıyla ölen ya da yaralanan olmadı. Faşist saldırı ilçedeki demokratik kuruluşlar ve Genel-İş 5. Bölge Temsilciliği tarafından kınandı. Genel-İş Sendikası Tarsus Şube Başkanı "Bu tür saldırıların kendilerini işçi sınıfının çıkarları doğrultusundaki mücadeleden saptıramayacağını" söyledi.

●

MANİSA'DA HÜSEYİN CENGİN ADLI FAŞİST TUTUKLANDI

—İlerici Eczacı Neşe Gülersoy ve berber Mehmet Kuşkucu'yu öldürdüğü gerekçesiyle yakalanan faşist Hüseyin Cengin Manisa Sulh Ceza Mahkemesi'nde yapılan sorgusundan sonra tutuklanarak cezaevine yollandı.

●

ÇANAKKALE'DE SALDIRIYA UĞRAYAN TSİP İLÇE BAŞKANI TUTUKLANDI.

—Bayramiç TSİP İlçe Başkanı evinden işine giderken uğradığı saldırı sonucu yaralandı. Saldırganlardan 3 kişi yakalandı, mahkeme TSİP İlçe Başkanı Bahattin Yılmaz ile sözkonusu 3 kişiyi tutukladı.

●

MUĞLA'NIN FETHİYE İLÇESİNDE FAŞİSTLER HALKA SALDIRDI

ÜGD Başkanı Ferruh Gökçe ve Abdulkadir Karayel, Yusuf Bağırıcı'nın yönetimindeki 30-40 kadar faşist, devrimcilerin yoğun olduğu bildirilen Kesikkapu Mahallesi'ne önceki gün saat 18.00 sıralarında tabancalarla ateş ederek silahlı saldırıda bulundular. Saldırıya karşı koyan halkla faşistler arasında çıkan çatışmada, faşist olarak bilinen Hasan Akçabeden sağ bacağından kurşunla yaralanarak Fethiye Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Olaylar üzerine ilçede devrimci olarak bilinen ve olayla hiç bir ilgisi bulunmayan Duran Kaya ve Sakıp Gündar hakkında faşistlerin tanıklığı sonucu gıyabi tutuklama kararı verildiği bildirildi.

●

RİZE'DE FAŞİST BASKILAR YAPILAN BİR MİTİNGLE PROTESTO EDİLDİ

Rize'de öğretmenlere, memurlara ve ÇAY-KUR'a yönelik faşist baskılar yapılan bir mitingle kınandı.

"Kurtuluş" taraftarlarınca düzenlenen ve 600 civarında kişinin katıldığı bildirilen mitingde yeni baskı yasalarının protesto edilerek, "Kahrolsun faşizm", "ÇAY—KUR faşistlere teslim edilmeyecek" sloganlarının atıldığı görüldü.

ÇAY—KUR Müdürlüğü'ne getirilen Bedirhan Birben'in kurumu faşistleştirme çabalarının sökmeyeceği belirtildi. Yapılan çeşitli konuşmalardan sonra miting olaysız dağıldı.

●

SAMSUN'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

—İlyas Mahallesi Selçuk Sokakta evine gitmekte olan Uğur Fidan adlı bir devrimci kimliği belirsiz kişilerce silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Olay yerinden geçmekte olan Yaşar Aslan'da açılan ateşle yaralandı.

FİDAN ÖLMEDEN ÖNCE "BENİ POLİS VURDU" DEDİ

Öte yandan Fidan'ın ölmeden önce kendisini toplum zabıtasından polislerin vurduğunu söylediği bildirildi.

—Rasathane Mahallesi'nde bir manifaturacı dükkanına atılan patlayıcı madde çevrede hasar meydana getirdi.

—Silahlı iki kişi girdikleri bir toptancı dükkanından 300 bin lira alarak kaçtılar. Yetkililer olayla ilgili soruşturmaya başlandığını bildirdiler.

Ankara Belediyesinin bastırdığı 1 milyon çocuk kitabının dağıtımına başlanıyor

● MİLLİ EGITIM BAKANLIĞINCA İLKOKULLARDA DAĞITIMI ENGELLENEN 1 MİLYON ÇOCUK KİTABININ DAĞITIMININ GERÇEKLEŞECEĞİNİ BİLDİREN ALİ DİNÇER "KİTAP VE DÜŞÜNCE DÜŞMANI OLMAYIN" DEDİ.

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediyesi'nin bir süre önce bastırdığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nca ilkokullarda dağıtımı engellenen bir milyon çocuk kitabının dağıtımına başlanıyor. Dağıtımın Ankaranın merkezi semtlerinde belirlenen yerlerde ve tanzim satış mağazaları aracılığıyla yapılacağı belirtildi.

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, bir milyon çocuk kitabının hazırlanmasında katkıları bulunan kuruluşların temsilcileri ile birlikte düzenlediği basın toplantısında, bir milyon çocuk kitabının hazırlanmasının ve dağıtımının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından engellenmeye güçleri yetmediği için "köstek lendiğini" belirterek, "Cumhuriyet tarihimiz boyunca devlet bile bir kerede bu kadar çok sayıda çocuk kitabı bastırmayı başarabilmiş değildir. İnsanları cenderede sıkarcasına çıkartılan yasa paketleriyle değil, ancak böylesine bir çalışmayla barış, kardeşlik ve dostluk duyguları geliştirilebilir" dedi.

Beslenme, barınma ve ısınma gibi en temel gereksirimleri bile karşılayamayan toplumumuzda, bastırılan bir milyon çocuk kitabının gerek üretiliş biçimiyle gerekse sayı bakımında açlığın kader olmadığını kanıtlayan bir yapıya sahip olduğunu belirten Dinçer, Yol-İş Federasyonu Ankara Şubesi Başkanı Recai Emre, Şöförler federasyonu Genel Başkanı Derviş Günday, TYS'den Adnan Özyalçıner, Tez Büro-İş Genel Başkanı Uğur Batmaz, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Sekreteri Ahmet Abakay, Genel-İş Genel Sekreteri Ertan Andaş ve TGS Yöneticilerinden Selahattin Duman'la birlikte düzenlediği basın toplantısında ortak görüşleri olarak şunları söyledi.

"Milli Eğitim Bakanlığı'nın daha önce verilen izni kaldırılarak bu kitapların okullarda dağıtılmasını engellenmesi, hem çocuklarda yaratılmış güzel bir bilinci hem de demokrasi inancını yaralamıştır.

Ancak bu yara, ne demokrasi inancımızı ne de kendi öz kaynaklarımız ve emeğimizle yeni ve güzel şeyler yaratma bilincimizi köreltmemiş tersine bilemiştir. Bizler bu tür bağnazca tutumların tüm ulusun gözünde yalnızca bunu yapanları mahkum edeceğinin inancıyla çocuklarımızı sahibi oldukları kitapları almaya çağırıyoruz ve onlara diyoruz ki:

"Kitap ve düşünce düşmanı olmayın."

Kamboçya'daki Vietnam güçlerinin girişeceği nihaî saldırı ertelendi

TAYLAND'DAKİ GÖÇMEN KAMPLARINDA İSE MİLLİYETÇİ EĞİLİMLİ OLAN VE PRENS SİHANUK'U DESTEKLEYEN ÖZGÜR KHMERLER İLE KIZIL KHMER GERİLLALARINI DESTEKLEYENLER ARASINDA ÇATIŞMALAR ÇIKIYOR' ÖZGÜR KHMERLER POL POT YANLILARINI TASFİYE ETMEYE ÇALIŞIYORLAR.

BANGKOK (REUTER)

Geçtiğimiz hafta içinde Vietnam ve Vietnam yanlısı Kamboçya güçlerinin Tayland sınırı yakınlarında varlığını sürdürmekte olan Kızıl Khemer gerillaları karşısında nihai bir saldırıya geçmeleri beklenirken, bu saldırının ertelendiği bildirilmektedir. Önceki gün Taylandlı yüksek rütbeli bir subayın yaptığı açıklamaya göre, bu saldırının ertelenmesinde Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da gerçekleştirdiği müdahalenin etkisi oldu. Tayland genel kurmayı sözcülerinden tümgeneral Som Khataphan Kamboçya'da Vietnam yönetimindeki güçlerin Khemer gerillalarının Tayland sınırı yakınlarında mevzilenmesinden rahatsız olduklarını da açıkladı.

General Som haftalardır beklemekte olan nihai saldırının, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da gerçekleştirdiği müdahale karşısında yükselen uluslararası protestolar yatışana dek ertelenmesini istediği için gerçekleştirilmediğini ileri sürdü.

General Som Khemer gerillaları ile Vietnam yönetimindeki güçler arasındaki savaşın esas olarak Poipet ile Pailin arasındaki bölgede yoğunlaştığını bildirdi ve bu bölgenin geçtiğimiz haftalar içinde düştüğünü bildirdi. Bu arada dört silahlı Vietnam askerinin Tayland sınırını geçtikleri bir sırada yakalandığını bildiren general, şimdiye dek 300 kadar Vietnam askerinin Tayland sınırını geçtikleri gerekçesiyle tutuklandığını söyledi.

Bilindiği gibi, geçen Ekim ayında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kamboçya'daki bütün yabancı silahlı güçlerin derhal çekilmesini isteyen bir karar tasarısını onaylamıştı.

Kamboçya'da Kızıl Khmer gerillalarının elinde Tayland sınırı yakınlarında küçük bir bölge kaldı.

Kızıl Khmer gerillalarının elinde kalan son bölgede çocuklar.

Alman Başbakanı Schmidt, uluslararası yumuşamanın sürdürülmesini istedi

BONN (Demokrat Dış Haberler Servisi)

Federal Alman Cumhuriyeti Başbakanı Helmutt Schmidt önceki gün bir açıklama yaparak, Afganistan olaylarına rağmen Sovyetler Birliği ve Demokratik Alman Cumhuriyetine yapacağı ziyaretlerden vazgeçmediğini bildirdi. Schmidt yaptığı konuşmada ABD ile dayanışma içinde olduğunu, Pakistan ve Türkiye'ye yeni mali yardımlarda bulunacağını açıklamakla birlikte, Detant politikasının ve Sosyal Demokrat Partinin on yıldan beri izlemekte olduğu Sovyetler Birliği ile ilişkileri düzeltme politikasından vazgeçmeyeceğini özellikle vurguladı. Schmidt gerek Afganistan gerekse İran konusunda zorlama ya da cezalandırma niteliğinde herhangi bir özel önlem uygulayacakları yolunda açıklamada bulunmadı. Özellikle Hristiyan Demokratların Sovyetler Birliği karşısında sert bir politika izlenmesi yolundaki taleplerine cevap olarak, Schmidt "Sinirliliğe, savaş çığlıklarına, heyecanlı, tahrik edici konuşmalara ihtiyacımız yok" dedi.

Schmidt Sovyetler Birliği ile görüşmelerin ve ilişkilerin sürdürülmesi gerektiğini vurgularken, Avrupadaki yumuşamanın dünyanın başka yerlerindeki gerilimlerin dışında tutulabileceğini söyledi. "Afganistan'daki gibi sürprizlerin Batı Avrupa'da meydana gelemeyeceğini" ileri süren Schmidt, gerekçe olarak da NATO'nun erken uyarı sistemini ve ABD'nin Avrupa Savunması konusunda yaptığı nükleer işbirliğini gösterdi.

Schmidt Alman Parlamentosunda konuşurken.

İsrail işgalindeki Gazne'de islamcı gruplar çeşitli saldırılar düzenledi

İsrail işgali altındaki Gazne kentinde, Mısır'ın desteklediği islamcı gruplar Gazne Kızıl Haç örgütünün merkezini basarak komünist eğilimli müdürünü öldürdüler. Aynı gruplar kent içinde içki satan dükkan ve lokantalar ile sinemalara karşı da baskınlar düzenlediler. Çatışmaların ardında ise tutucu güçlerin kent içinde komünistlerin ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün etkisinin artması karşısında besledikleri hoşnutsuzluk yatıyor. Olaylar El-Azar İslam Üniversitesi yöneticisinin değiştirilmesiyle başlamıştı. Gazne şeridinde bugün 420.000 kişi yaşamakta.

Bilindiği gibi İsrail'in ortaya çıktığı dönemden 1967 savaşına dek Gazne Mısır tarafından yönetilmişti.

El Salvador'da cunta iç savaşa hazırlanıyor

SAN SALVADOR (AJANSLAR)

Önceki gün kent merkezinde bir amerikalıya ait olan bir lokanta basılarak, lokantayı işleten Julio Ouintero öldürüldü. Öte yandan Salvador'da yönetimde bulunan cuntanın başkanı Albay Adolfo Majano bir açıklama yaparak, "Çok yakın bir gelecekte silahlı aşırı sol ile artık kaçınılmaz bir hal alan son hesaplaşmaya girişebiliriz" dedi. Bu açıklama ülkenin bir iç savaşa sürüklenmek üzere olduğu yolunda beslenen endişelerin artmasına yol açtı.

Öte yandan ülkedeki altı gerilla örgütünden biri olan Devrimci Halk Ordusu yerel radyo istasyonlarına bir bildiri yollayarak, kaçırılan kahve kralı Jaime Albekto Hill'in kurşuna dizilmesinin kısa bir süre için ertelendiğini açıkladı. Gerillalar böylece "savaş vergisi" diye niteledikleri 4 milyon doların kaçırılan Salvadorlu kahve kralının ailesi tarafından teslim edilmesi için biraz daha süre tanıdılar.

Bu arada Devrimci Halk Ordusu'nun ağır silahlarla donanmış 100 üyesi birkaç gün önce San Salvador'un kuzeyindeki San Antonio mahallesini ele geçirerek bir saat kadar denetimleri altında tuttular.

ÇALIŞKANLAR MAHALLESİ HALKI BASKI VE ZULMÜ ANLATIYOR

Röportaj:Mehmet GENÇ

Önce mahalle kuşatıldı sonra muhtarın evi kurşun yağmuruna tutuldu

"Benim bir oğlum var içerde... Adı Dursun Doğan. Aha bu gelinin anlattığı gibi oldu aynen. Sabah geldiler. Geyin lan dediler. Geyin hayvan oğlu hayvan... Nereye götürüyorsunuz dedim İki dipçik vurdular sırtıma... Kötü küfür ettiler. Mecbur kaldık bi şey yapamadık.. Benim oğlum sabah işe gidiyor, akşam geliyo dedim.. Kalk ulan eşşek herif kalk dediler... O bana vuran polis yok mu.. Papaz gibi, Saçları uzun, boyu uzun bıyığı da gelmiş. Çok hakaret ettiler bize... Maraş gibi olduk vallah...."

Böyle konuşuyordu Dilber ana. Gözleri dolu dolu, alıp götürdükleri oğlunu beklerken.. Bir yanı felçli Ziynet Ana da dertli. Üç çocuklu kızını almışlar. Kapısı kapanan kalmış kızının Söyle demişler. Nerde? sonra... Sonrasını Ziynet ana anlatsın:

"Çeneme dürttüler sen nasıl bilmezsin diye... Lan babo ben bilmiyom dedim. Nerdeyse arayın bulun dedim. Benim kızım olmaynan, benim haberim yok. Yooook... Dürttüler bu yan çeneme, dürttüler o yan çeneme Bulacaksın dediler, sürüklediler....."

BASKI ve ZULUM

Baskıyı ve zulmü yaşayan insanların öyküsüdür bu.. Saat-saat, dakika dakika, yolda giderken kahvede otururken, yatakta uyurken, kadını, kızı, genci-ihtiyarı Çalışkanlar Mahallesi halkının tümünün yaşadığı taze bir öyküdür....

12 Ocak Salı günü Muhtarın evinin polislerce kurşunlanmasıyla başlar. Sonra, mahalledeki muhbirlerin düzenlediği raporlara göre yürütülen operasyonlarla devam eder..

Mahalle halkının söylediğine göre, bunları yapanlar polis değildir. Güvenlik görevlisi olamazlar.. Polis görünümündeki komandodurlar... Gerçi ceplerinde polis kimlikleri vardır.

Bunların kimler olduğunu, onlara "polis yetkisini veren ve onları polis yapanlar" daha iyi bilirler kuşkusuz. Ancak, insanlık dışı baskıları yaşayanlar, yetkileri de olsa onların güvenlik görevlisi olmadığı kanısındadır...

Başbakan Süleyman Demirel'in deyişine göre "Kurtarılmış bölge rezaletine son vermek" için yapılır tüm bunlar. Muhtarın evi kurşunlanır. O olayı polise haber vermeye gittiği bir sıra da eve geçmiş olsun demeye gelenler, toplantı yapıyor diye alınıp götürülür. Sonra bir daha baskın yapanlar. Sırtına paltosunu ayaklarına pabuçlarını giyemeden alıp götürürler muhtarı, beş çocuğu ile birlikte. Bu arada 3 yaşındakı Yılmaz'ı da alıp götürmek isterler. Daha konuşmasını bile bilmeyen Yılmaz'ı.. Liste de onun da adı var derler...

Mahalle de kim varsa hepsi toplatılır. 2yaşındaki çocuklardan, 50-60 yaşlarındaki kadın-erkek ihtiyarlara kadar.. Hepsi sıfırın altında 15 dereceden daha düşük kan dondurucu bu soğuk da karın-çamurun üstüne yatırılarak aranır... Annesinin kucağındaki Gülümser, ne olduğundan, ne yapıldığından bile habersizdir. Polis amcası annesine bağırmaktadır. Bu arada iki tekme iner yüzüne Gülümser'in... Gülümser, hıçkırıklara boğulur. Mosmor olmuştur. Öfkeli bir ses anasına bağırmaktadır; "Komünist yetiştirıne orospuu... Doğru insan yetiştir.."

Gözaltına alınanlar arasında iki de polis vardır. Bunlardan birisi Ankara Valisi Vecdi Gönül'ün Koruma polisi, diğeri toplum zabıtasından... Onların da suçu "kurtarılmış bölge de oturmaktır.."Kurtarılmış bölgede oturanlar, komünistlere yardım etmez mi?.... Bu suçta pek sayın yetkililer için yeter de artar bile....

POLİSLER MUHTARIN EVİNİ KURŞUNLUYOR...

Çalışkanlar mahallesi halkı ile yaptığımız söyleşiye muhtarın evinden başladık. Muhtar Günalı Atik'in evinde, baskı ve zulümden nasibini almayan kalmamış. Muhtarla birlikte 5 oğlunu da almışlar. Şimdi üçü bırakılmış. En küçük oğlu hala içerde Muhtar'la birlikte. Şu an işkence altında olduğu söylenir yakınları tarafından. Ama biz bilemeyiz.. Evin kurşunlanması ve yapılan baskınlar hakkında Muhtar Günali Atik'in gelini şunları söylüyor: "Söylediklerinin hepsi yalan aslında. Gerekçe olarak burda kasap bombalanmış sen yaptın.. Karakolun cipini yakmışlar sen yaktın.. Gültepe mahallesinde birisi öldürülmüş, sen öldürdün... Bunların dışında, mahalle de para toplandığı, bu toplanan paralarla silah alındığı, sol örgütlülük kurulduğu, halka seminerler verildiği, duvarların yazılmasından, afişlerin yapıştırılmasından hep bizim ailenin sorumlu olduğu söyleniyor....

Önce kahveye geldiler, iki el silah sıkıp herkesi yere yatırdılar. Etraftaki halkı toparladılar yere yatırıp üstlerini aradılar. Hava soğuktu, yerler kar buz ve çamurdu.. Sonra gelip babamı alıp götürdüler. Sırtında pardüsüsü ayaklarında ayakkabısı yoktu. Onları vermek için karakol karakol dolaştık. Döndüğümüz de baktık ki, mahalle sarılmış bizim ev kurşunlanmış.. Evde şu küçük kuzum vardı. Bir de bir tarafı felçli kayınvalidem. Bu küçük yavrumun ismini bile vermişler ihbarda, muhtarın oğullarından Yılmaz Atik diye..... Üç-dört gün üst üste arama yapılmasına rağmen ne bir silah bulundu, ne de bir kâğıt parçası. Evlerden topladıklarını falan hep çamura yatırdılar. Herkesin beli üstünde hem tepiniyorlar hem de üstlerini arıyorlardı. Sonra bunları ıslak elbiseleri ile arabalara atıp götürdüler..."

YARIN: "ONLAR POLİS DEĞİL, KOMANDOYDULAR ALLAHIMA"

Rodezya valisi olağanüstü durumu altı ay daha uzattı

SALİSBURY(A.A)

Zimbabwe-Rodezya'nın İngiliz Genel Valisi Lord Soames, ülkedeki olaganüstü durum uygulamasını altı ay daha uzattı. Resmi gazeteye göre Lrod Soames, olağanüstü durumun 26 Temmuza kadar yürürlükte kalmasına ilişkin kararnameyi imzaladı.

Olağanüstü durum, 5 Kasım 1965'te, İngiliz Genel Valisi Sir Humprey Gibbs tarafından ve zamanın başbakanı İan Smith'in çağrısı üzerine ilan edilmişti. Olağanüstü durum ilanından altı gün sonra İan Smith, bu İngiliz sömürgesinin İngiltere'den ayrıldığı tek yanlı bir bağımsızlık ilanı ile dünyaya duyurmuştu. Rodezya'da baskıya yol açtıkları için en fazla eleştirilen kararlar, bu arada sıkıyönetim ilanına kişilerin yargıç önüne çıkarılmadan uzun süre tutuklu bulundurulabilmelerine, bazı sansür çeşitlerine ve insan haklarının askıya alınabilmesine olanak veren yasalar, olağanüstü durum uyarınca çıkarılan kanun kuvvetinde kararnamelerle uygulandı.

Mart ayında gerçekleşmesi beklenen bağımsızlık, yeni bir anayasanın yürürlüğe girmesini sağlayacağından, olağanüstü durum uygulaması da bağımsızlıkla birlikte kendiliğinden son bulacaktır.

Filistinli gerillalar, geçtiğimiz yıl İsrail birliklerine 202 kez saldırdı

ŞAM(ANKA)

Filistin Gerillalarının İsrail topraklarında İsrail birliklerine karşı geçtiğimiz yıl içinde 202 kez saldırıda bulundukları bildirilmektedir.

Filistin Devrim Güçleri Genel Komutanlığından yapılan açıklamada, Filistin'li gerillaların, İsrail tarafından alınan güvenlik önlemlerine karşı, İsrail askerleri ve kuruluşlarına karşı eylemlerini sürdürdükleri açıklandı.

Yapılan eylemlerin 59'unun Kudüs, 29'unun Tel-Aviv ve 26 tanesinin Tel-Aviv'in banliyölerinde olduğu belirtilmektedir.

İsrail kaynaklarının ise geçtiğimiz yıl yapılan saldırılar sonucu 24 İsraillinin öldüğünü ve 400 kadar İsraillinin yaralandığını bildirdikleri belirtilmektedir.

İndira Gandhi 1977'de iki yıllık bir sıkıyönetim dönemi sonucunda iktidardan düşmüştü. Yapılan seçimler sonucunda iktidar koltuğuna yeniden oturdu ve tıpkı bizim liderler gibi yıkıntı devraldığını ilan etti.

Gandi: "ABD, Hindistan'dan pek hoşlanmaz"

Amerika'da yayınlanan Newsweek dergisinde Hindistan'daki son seçimlerde büyük bir başarı kazanan İndira Gandhi ile yapılan ilginç bir görüşme yayınlandı. News Week muhabirleri Paul Martin ile R.Romanujama'ın biraz da İndira Gandhi'yi sıkıştırmak amacıyla yönelttiği bazı soruların yer aldığı bu konuşmada, İndira Güney Asya'da tırmanma gösteren sorunlara Hindistan'ın kendi çıkarları açısından eğildiklerini belirtti.

* *Son seçimlerde, büyük bir başarı kazandınız. Kendinizi aklanmış olarak görüyor musunuz?*

—Kesinlikle evet. Çünkü, muhalefet politikacıları hakkımda büyük yalanlar yaydılar. Öyle sanıyorum ki, bunda dıştan gelen etkilerin de payı var. Bence Batılı ülkeler fazlasıyla Janato yanlısıydılar. Sovyetler Janata yanlısı değil, ama benim sürekli daha güçsüz olmam için çalıştı. Bu yolla benim sol güçlere daha fazla bağımlı olabileceğimi düşündü.

* *Sizin hakkınızda varolan mahkeme tutanakları konusunda ne düşünüyorsunuz? Şu anda adli konularda karar verme yetkisine sahipsiniz.*

—Onlar beni rahatsız edemeyeceklerdir.

* *Peki, oğlunuz Sanjay hakkındaki tutanaklar için ne dersiniz?*

—O da aynı. Kampanyayı komünistler başlattı biliyorsunuz. Oğlumun anti-komünist olduğu yolunda ani bir propaganda başladı. O günlerde Sanjay, tümüyle opolitikti üstelik. Şimdi tümüyle politik bir insan haline geldi, çünkü politikanın içine itildi. Kendisini savunmak ve korumak durumunda kaldı.

* *Oğlunuzun politik geleceği ne olacaktır?*

—Bu onun karar verebileceği bir şey. Ama hükümet içinde yer almayacak. Gördüğünüz gibi oğlum Amerikalılara çok benzer, bir amacı vardır. Ona yapması için bir iş verirsiniz onu yapar. Uyumasa da aç kalsa da onu yapmaktan hiç bir güç onu alıkoyamaz. Son derece becerikli bir insandır. Uçmak ya da modeller yapmak onun hobilerinden bazıları. O basit bir politikacı değildir.

* *Ülkenin yeniden inşa edilmesi gibi güç bir görevden sözediyorsunuz. Giden Janata hükümeti bu kadar büyük bir yıkıntı mı bıraktı ardında?*

—Hükümetin ileri gelenlerinden biri, bana devletin tahmin ettiğimizden de kötü bir durumda olduğunu söyledi. Janata liderleri kaynakları düşüncesizce harcadılar. Halka yerine getiremeyecekleri şeyler için sözler verdiler. Olaylara uzun vadeli bakamadılar. Ve "Herkes", birden karar vermeye kalkıştı. Kabine içinde her bakan bir "Başbakandı" Başbakan, ortada neler döndüğünden habersizdi. Bir defasında Başbakanı konutunda gördüm. Her yer "resmi daire" gibiydi. Ben şimdi bu işlerin yapılabileceği yer bulamıyorum. Odaların hepsi yatak odasına çevrilmiş durumdaydı. Başbakan kendi makamını kullanmaya gerek duymamış bile.

* *Sovyetler Birliğinin Afganistan'a olan müdahalesi gündeme geldiği bir anda iktidara geldiniz. Bu durumun bölgedeki barışı tehdit ettiği kesin. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?*

—Buna şu anda cevap vermek güç. Soğuk savaş bir kez daha kızıştı ve bunun bizim sınırlarımıza yaklaşması ayrıca çok tehlikeli. Ben, Pakistan'a Amerikan silahı yollanmasından fazla bir endişe duymuyorum. Ama halkımızın büyük bir çoğunluğu bu konuda heyecanlanıyor. Beni asıl düşündüren, Pakistan hükümetinin kalıcı ve istikrarlı olmayışıdır. Buna göre ABD, ülkeden çok, Ziya-ül Hak'a destek oluyor. Bu tehlikeli bir şeydir, Şah'ın desteklenmesi de bu şekilde olmuştu.

* *Ama Sovyet müdahalesi hiç bir şeyi çözümlemedi, değil mi?*

—Evet, hiç bir şeyi çözümlemedi. Ama şu anda, ABD çok dikkatli olmak zorundadır, çünkü zaten kızışmış olan şeylerin üzerine gitmek tehlikeli bir iştir. Şüphesiz, Sovyetler de bu konuda dikkatli olmak zorunda Yeni basamaklara tırmandıkça birden düşme tehlikesi de artar.

* *Sovyetler Birliği'ne bu konuda verebileceğiniz bir öğüt var mı?*

—Hayır. Çok doğaldır ki,sizin de kendi stratejiniz içinde düşündükleriniz vardır. Biz bu konuları sizin bakış açısından nasıl görebiliriz? Biz sorunları kendi ilgi alanımız çerçevesinde ele alırız. Bu nedenle farklı açılardan ele alındığı için farklı olan bu saptamalar arasında uzlaştırıcı bir faktör olmalıdır. Biz Amerika'nın güçsüz olmasını istemeyiz, ama öte yandan, çevremizdeki ülkelerdeki tansiyonu yükseltmesinden de hoşlanmayız.

Aslında ABD, Hindistan'dan pek hoşlanmaz, daha çok Pakistan yanlısıdır. Bunu çeşitli dönemlerde ABD başkanları da dile getirmiştir. Nixon da şöyle demişti: "Çünkü Pakistan ABD'nin sözünü dinledi, ama Hindistan dinlemedi"

* *ABD ile işbirliği konusunda beklenen nedir?*

—Umarım gelecek iyi olur. Bay Carter bana karşı çok samimiydi.

* *Şu anda. 1975 sıkıyönetiminin gerekli olduğuna inanıyormusunuz?*

—İnanmıştım. Eğer herhangi birini incitmişsek, bu konuda üzgünlük duyarım. Sıkıyönetimin ilk yılı çok başarılıydı. Herkes halinden memnundu. Belki de sıkıyönetimi o zaman kaldırmamız gerekiyordu. Politik olarak bunu yapabilirdik. Ancak, güç ekonomik sorunlarla karşı karşıyaydım ve bu sorunları sağlam bir zemin üzerine oturtup, çözüm yollarını bulabilirsek, sıkıyönetimin devamında bir sakınca olmayacağını düşünmüştük. Bu yolla kaybedebileceğimi düşünmüştüm, ama sağlam ve istikrarlı bir ekonomi bırakmanın daha önemli olacağına inanıyordum. Eğer böyle bir durumla yeniden karşılaşsaydım, yine politik kariyerimi yitirmek pahasına da olsa ekonominin korunmasını ön plana çıkarırdım.

* *Sizin tespitlerinize katılmayanlar, "1980, İndra'nın kazanacağı son seçim olacak" diyorlar.*

—1967 seçimlerinde de böyle demişlerdi. Aynı şeyler, 1977'de ve son seçimlerde de ileri sürüldü. Bunlar anlamsız şeylerdir.

DPT'de 36 uzman ve uzman yardımcısının daha işlerine son verildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Devlet planlama teşkilatında 36 uzman ve uzman yardımcısının daha önceki gün işlerine topluca son verildi. Böylece son bir hafta içinde DPT'den uzaklaştırılan uzman sayısı 67'ye yükseldi. Bu güne kadar yapılan tasfiye işlemleriyle DPT'de mevcut teknisyen kadrosunun yaklaşık yüzde 40'ı örgütten uzaklaştırıldı. Devam edeceği öğrenilen yeni tasfiyelerle bu oranın yüzde 60'a ulaşacağı bildirildi.

Bu arada uluslararası finans kuruluşlarının (IMF, Dünya Bankası ve OECD gibi) Türkiye'ye son yıllarda baskı ile uygulamaya çalıştıkları kalkınma politikasına plancıların karşı çıkmaları ve bu konuda resmi muhalefet yazıları yazmalarının tasfiye işlemine gerekçe olduğu belirtildi.

İlgililer, DPT'nin kuruluşundan bu yana ilk kez kadrolarında bu denli ciddi bir tasfiyeye gidildiğini ve karar noktasındaki plancıların yanı sıra teknisyen düzeyindeki tüm planlama örgütü kadrolarının siyasal iktidarın tasfiye girişimiyle karşı karşıya bulunduğunu söyledi.

Demokrat Muhabirinin DPT yetkililerinden edindiği bilgiye göre tasfiye hareketi önce müsteşar Bilsay Kuruç'un görevinden alınmasıyla başladı. Daha sonra daire başkanlarını istifaya zorlamak için dışarda kararlar alındı ve başkanların yönetimi altındaki şube müdürleri görevden uzaklaştırıldı. Tasfiye işlemi daha sonra kamu kuruluşlarından sağlanan ve sözleşme ile çalıştırılan uzmanların görevlerine son verilerek sürdürüldü. Daire başkanlarının bu eyleme karşı çıkmaları üzerine tasfiye onlara da yöneldi. Önce koodinasyon dairesi başkanı Algan Hacaloğlu sonra da Sosyal Planlama Dairesi Başkanı Timur Erkman görevinden alınarak uzman düzeyindeki yeni yöneticilerin emrine danışman olarak verildi.

Önceki gün akşam üzeri topluca hazırlanan bir tebliğ ile bir kalemde 38 plancı teknisyenin sözleşmelerinin iptal edileceği kendilerine duyuruldu.

İlgililer tasfiye işleminin gerekçesi olarak uluslararası finans kuruluşları IMF, Dünya Bankası ve OECD gibi kuruluşların Türkiye'ye son yıllarda baskı ile uygulamaya çalıştıkları kalkınma politikasına plancıların karşı çıkmış olmaları ve bu konuda resmi muhalefet yazıları yazmış bulunmaları gösterildi. Öte yandan bu nitelikteki kadroların bu günkü siyasi iktidarca sermaye sınıfının istemleri doğrultusunda yürütmek istediği ekonomik politika ve planlama anlayışına uyum gösteremeyecekleri varsayımının da tasfiyede önemli bir gerekçe olduğu ileri sürüldü.

Öte yandan yetkililerin işlerine son verilen uzmanlara ödenecek tazminattan da kaçınarak hile-i ser-i'yeye başvurdukları ve isteyenlerin mukteseplerı karşılığında istihdam edilebileceklerinin bildirildiği öğrenildi.

Romanya Devlet Başkanı yeniden soğuk savaşa dönülmemesini istedi

BÜKREŞ(A.A)

Romanya devlet başkanı Nicolae Ceausescu, dünyanın yeniden soğuk savaş dönemine dönmemesi için bütün devletler ve ulusların çaba harcamasını istedi.

"Kuvvete başvurma politikasından" vazgeçilmesini de isteyen Romanya devlet başkanı, herkesi, uluslararası durumda görülen kötüleşmeyi önlemek amacıyla elinden geleni yapması için çağrıda bulundu.

Ceausescu, "yıkıcı bir savaşı önlemenin tek yolu müzakere yoludur" şeklinde konuştu.

politika ciddi bir iştir

"Vay anasını sayın seyirciler!.."

Şu Töb-Der nelere kadirmiş de haberimiz yokmuş..

Sayın Orman Bakanımızın söylediğine bakılırsa kağıt sıkıntısını da Töb-Der yaratıyomuş...

Doğrudur mirim doğrudur. Uzun zamandan beri şüphelenmekteydik zaten.. Cayır cayır yanan Romen tankerini Töb-Der içindeki bir fraksiyon yakmıştır. Geçenlerde düşen THY uçağını da onların düşürmüş olması muhtemeldir. Hatta ve hatta memleket sathındaki kağıt sıkıntısına da onlar sebep olmaktadır. Töb-Der üyeleri bakkallardan 1 yerine 5-6 tane yağ alarak milli ekonomiyi baltalamaktadırlar. Afganistan olaylarını da Töb-Der planlamıştır. Rivayet ol dur ki Töb-Der'li öğretmenler Afganistan'daki çatışmalara bizzat katılmakta ve müslüman halkı katletmektedirler. İstanbul'daki trafik sıkışıklığının nedeninin de Töb-Der olduğu açıktır. Zira Töb-der'liler karşıdan karşıya yavaş geçerek trafik polislerinin işini zorlaştırmaktadırlar. Ya adliyelerin hali...? Bol bol "yasa dışı" eylemler yapıp mahkemeye düşen ve adliyeyi işlemez hale getirenler de bunlardır... Hastaneleri tıklım tıklım dolduranlar da bu zatlardır. Hergün vurulup, yaralanarak hastaneleri kasıtlı olarak işgal etmektedirler. Bu açlığın, bu yoksulluğun tüm sebebi Töb-Der üyeleridir... Bütün menhus olayların kökeninde bunlar vardır.

Ve bizler merak ediyoruz... Bu gafillerin üzerine niçin gidilmiyor, niçin görevden alınıp sürgüne yollanmıyorlar, niçin öldürülmüyorlar !!! Niçin?! Öğrenmek istiyoruz...

"KOLTUĞUN DİLİ OLSAYDI!...."

TÜRK'çesi

Sabancı'ya sevgilerle

Tam AP ve CHP liderleri diyalog kurmuşken, Sabancı Holding başkanı sayın Sakıp Sabancı "İşçi-işveren diyalogunun bozulmasından dert yanmada. Şu diyalog işini bir türlü kıvıramıyoruz. Ama niye şaşmalı, işimize gelmeyen sözler edeni susturmayı, oldum olası pek severiz, bu ülkede. Kimimiz asıp kesmeden yanadır; kimi deliğe tıkmayı yeterli görür; kimi de "paran kadar konuş" hesabı para cezasına indirgeme yanlısıdır.

Yasa yapmaya ya da yaptırmaya gücü yetmeyenler de, benzeri yollar dener. Şamataya boğmaktan, kaba kuvvete başvurmaya dek. Netmeli, nasıl etmeli konusunda görüşler, yöntemler değişik; ama, maaşallah, amaç birliği içindeyiz "hoşumuza gitmeyeni susturma" konusunda. Herkese söz hakkı isteyen üç beş Demokrat mı? Geç, efendim, geç. Onlar zaten susturulacakların liste başı.

İmdi, sayın Sabancı bu diyalog işinde gerçekten içtenseniz, işçi tarafını susturmayı amaçlayan girişimlere karşı çıkmaya var mısınız? Malum, diyalog iki yanlı olur. Tek yanlı olana, Hacivat gazeli derler.

Şavkı G. TÜRK

Yaaar, bana bir eğlenceee...

SANAT

ÜSTYAPI

Sanat ve Eğilimlerimiz

SÜLEYMAN AVŞAROGLU

Soruşturmamızı bugün noktalıyoruz.. İlk gün, "Sorularımızı, her sınıf ve kesimden ilişki kurabildiğimiz hemen herkese yönelttik.. Örneğin 12 yaşındaki çocuk bakıcısı bir çocuktan siyasacısına varıncaya dek herkese" demiştik.. Bugüne dek 12 yaşındaki çocuk bakıcısı Gülten Akba ile bakkal Burhan Ünal, bakkal çırağı Yüksel Baş, ayakkabı boyacısı Kadir Bilge, berber kalfası Kadir Yulafçı, banka memuru Saliha Özyavaş, garson Mustafa Demirbaş, sigorta memuru Sema Yağcı, telekşçi Lütfi Yüksel, Lise öğrencileri Tahsin Birgen, Süleyman Arat, Cevat Gürkan, Selahattin Ay ve Muzaffer Yıldırım olmak üzere toplam 14 kişinin yanıtlarını yayınladık....

Bugün de öğrenci Melek Yüksel ile MSP İstanbul İl Planlama veOrganizasyon Başkanı Yakup Kaldırım, kendisini Fatih Akıncılarından Bir yetkili olarak tanıtan Selçuk Velioğlu ve CHP İstanbul İl Başkanı Av. Fikret Gündoğan'ın yanıtlarını yayınlıyoruz..

SORULAR

1–Sanatın hangi türlerine (edebiyat, müzik, sinema, tiyatro resim vs.) ilgi duyuorsunuz? Nedeni?

2– İlgi duyduğunuz sanat türü ya da türlerinin hangi nitelikte olmasını, neleri içermesini istersiniz?

3– Bu sanat türü ya da türlerinin yerli ve yabancı sanatçılarından beğendikleriniz kimlerdir?

YANITLAR

Av. FİKRET GÜNDOĞAN
(CHP İstanbul İl Başkanı)

1– Müzik ve resim.. Müzik, dünyanın, insan zekâsının en büyük ürünüdür.. Hâlâ anlayamamışımdır, insan zekâsının böyle bir şeyi nasıl yarattığını!... Meselâ dün (16 Ocak 1980 Çarşamba gecesi TV'de) Beethoven'in 4. Piyano Konçertosu'nu izledim.. Çok etkilendim...

2– "Sanat sanat içindir" ve "Sanat toplum içindir" tartışmaları hâlâ sürüyor.. Ben toplum sounlarını içeren sanat ürünlerini severim...

3– Rafeal'dan tutun da günümüze kadar hemen her ekolden sanatçıyı severim.. Bedri Rahmi okuluna mensup sanatçıları, Beethoven'i...

MELEK YÜEL (20)
(Öğrenci)

1– Edebiyat türüne ilgi duyuyorum. Edebiyatın, bir toplumun sorunlarını en güzel şekilde dile getirdiğine inanıyorum. İnsanın insanla insanın doğayla ilişkisini içeren, bazen duygusal, bazen bilimsel konularda yapılan, çok şey öğrendiğimiz ve kendimizden de bir şeyler bulabildiğimiz bir sanat dalı edebiyat.

2– Yaşanılan olayları, düzendeki bozuklukları anlatmalı edebiyat. Toplumsal sorunları ve çözümlerini dile getirmeli, kamuoyuna yansıtmalı.

3– Nazım Hikmet, Yaşar Kemal, Kerim Korcan, Maksim Gorki Dostoyevski.

SELÇUK VELİOGLU
(Fatih Akıncılarından Bir Yetkili)

1– Edebiyat.. İnsanların bir noktada yapılarını, hareketlerini, her türlü idari yönlerini değiştirmede sebep edebiyat oluyor.. Edebiyat insanları yönlendirmede, davayı hedefe ulaştırmada diğer sanat türlerine nazaran en büyük vasıtadır...

2– Meselemiz siyasettir... Edebiyatı siyasete vasıta kılmak isteriz.. Siyaseti de dar kapsamlı düşünmemek gerekir...

3– Sezai Karakoç, Necip Fazıl...

YAKUP KALDIRIM
(MSP İstanbul İl Planlama ve Organizasyon Başkanı)

1– Edebiyat... Sebebi, edebiyatın günümüz ideolojileri üzerindeki yansıması, ideal insan tipine daha çok etki etmesi.. İdeolojik açıdan meseleye yaklaşınca, bizim en yakın arzu ettiğimiz insan tipini yetiştirmek için ilgi duyduğumuz sanat türü edebiyattır..

2– Edebiyatın bütün toplumun her sahasına hitap ettiği malum.. İdeolojik olarak meseleye bakınca şiir makale romanın.. İnsan hahayatını şekillendiren bütün konuları ihtiva etmesini isteriz...

3– Gothe, Sezai Karakoç, Seyyid Kutub, Hamidullah, Mevdudi, Muhammed Kutub ve siyasi görüşünün yanlışlığını belirtilmek kaydıyle Necip Fazıl Kısakürek...

Sanatta ulusallık Sanatta evrensellik

2 — Gülten AKIN

Ülkemize batı kültürü, Osmanlının son döneminde emperyalizmin yedeğinde ayağını attı. Yaygınlaşması Cumhuriyet dönemine denk gelir. Kültür, sanat yapısının, dışa bağımlı ekonomi temeli değişmedikçe ulusal düzlemde kendini kurması olası değildir. Bu üstyapı da gittikçe yaygınlaşan bir bağımlılığı yüklenecektir. Öyle de olmuştur. Türkiye aydın kesimine, feodal bir kültüre karşı savaş verirken, görünüşte ileri batı kültürüne, sanatına yaslanmak kolay geldi. Kendi gelen konuğu başımız, gözümüz üstüne alıp kabul ettik. Kur–tak sanayi, kur–tak anapara, kur–tak kültür elele bugünlere dek sürüp gelmiştir ama, bir şey eksik kalmıştır hep. O şey ÖZÜ'dür işin. Yani KENDİ KÜLTÜRÜMÜZ, KENDİ SANATIMIZ.

Burjuva, kendi kuralları içinde bir ulusal sanatı, kültürü yeşertmemiştir. Bugün alttan alta gelişen sosyalist kültür, sanat o yüzden, geriye doğru bir basamak atlayarak temellenmek zorunda kalmıştır.

Bunları söylerken bir şeyi önemle belirtmek gereğini duyuyorum. Batı kültürüne, sanatına körükörüne bir düşmanlığı beslemek değil amacım Toplumculuğun gereği de bu düşmanlığı yeşertmek değildir. Tam tersine. Bizim her uygarlıktan, kültürden, sanattan seçerek alacaklarımız vardır. Bir toplumcu sanatın burjuva kültürü, sanatı içinden yeşerdiği nasıl bilmezden gelinir. Bir var ki, Türkiye'de köklenen yeni kültürün temeli hiçbir zaman batıdan sokulmuş, özenilerek büyütülmüş sözde burjuva kültürü olamaz. Kendi geleneğimizi çaresiz kapitalizm öncesi kültür içinden ilerici ögeleri seçmeyle oluşturacağız. Gerici ögelere sürekli karşı çıkacağız. Gerici ögelere dayanılarak canlandırılmak istenen yaşam biçimine, kültüre ve sanata da.

Bir yandan kendimizi kurarken, öte yandan gericiliğe karşı ikili bir savaşım vereceğiz. İçerden yeşertilmeye çalışılana ve dışardan dayatılana. Bu iki kültür ve sanat girişimi de özünde gericidir.

EVRENSELLİGE GELİNCE :

İki tür evrensellik yaşanıyor çağımızda. Birinci tür evrensellik emperyalizmin güdümüne girmiş ulusallık doğrultusunda bir evrensellik. Bir yandan pazar olmanın, bir yandan hammadde deposu ve emek deposu diye belirlenmenin getirdiği evrensellik. Tekelci kapitalizmin evrensel olma zorunluluğu değil midir emperyalizmi doğuran. Tutmasan "tek bir dünya" ülküsünü gerçekleştirecekler.

Sanatımıza, kültürümüze emperyalizmin dayattığı bu tür evrensellikten başka bir evrensellik daha vardır. Kapitalist ve sosyalist devletlerin bir arada bulunduğu çağımızda gelişen halkça evrensellik. Bütün dünyada emeğiyle yaşayan insanların, toplulukların kültürleri, sanatları dost özellikler gösterirler. Ulusların ilerici kültür ve sanatına yansıyan bu özellik emperyalist bir yayılmanın sonunda değil, özünde insana, emeğe verdiği değerle evrenseldir. Her ilerici kültür ve sanat, kendi geleneği üstüne kendi ulusal özellikleriyle kurulur. Alttan biçimlenen, yukardan dayatılmayan bu eşitçi özelliğiyle evrensele katılır.

Tanker patlamasından sonra "bürokrasinin" olumlu gösterdiği şartlar

AHMET GEZGİN: Fotografide gerçek merkezi bir perspektif içinde subjektif olarak algılanan gerçeğin zaman kesimi içinde saptanmasıdır

Ferda VOLKAN

Ahmet Gezgin'in 1974'ten bu yana oluşturduğu yapıtlarını içeren yeni sergisinde, daha çok sanatçının yurt dışındaki ihtisas çalışmalarından örnekler görülüyor.

İ.D.G.S.A. Grafik Bölümü Fotoğrafi disiplini asistanı olan Gezgin, öğrenimini bitirdiği günden bu yana fotoğrafi dalında uğraşılarını aralıksız sürdürüyor.

Gezgin, çalışmaları konusunda şunları söyledi: "İddialara göre, fotoğrafi, gerçeği değiştirmeden yansıtan bir anlatım aracıymış. Bence, gerçeği değiştirmeden yansıtan gerçekçi bir medya değil; olsa olsa belirli, merkezi bir perspektif içinde, subjektif olarak algılanan gerçeğin zaman kesimi içinde saptanmasıdır. Gerçeğin bu şekilde saptanmış görüntüsü, bizim objektif algıladığımız gerçek değildir. Fotoğrafinin bu eksikliğinden dolayıdır ki, çalışmalarımda genellikle önceden düşünülmüş bir tasarımı teknik olarak da foto montajı kullandım. Bundaki amacım, daha değişik bir anlatım içinde, mesajın etkinliğini güçlendirmekti.

Ahmet Gezgin'in "Gerçek ve Fantezi" konulu sergisi 1 Şubata kadar açık olacak.

"Mükemmel olmayanı işçi sınıfına götürmek suçtur!.. Biz bu suçu işlemeye devam ediyoruz..."

Meral Taygun ile söyleşi

S– Tiyatromuzun içinde bulunduğu boyutların bugünkü konumu sizce nedir?

Y– Tiyatromuzun 60 yıllarında bir tırmanma, 60'ların sonlarında bir duraklama, 70'lerdeyse bir çırpınma ve giderek düşüş dönemine geçmiştir. 70 ler boyunca yer yer parlamalar olmuştur. Bu parlamaların kıvılcımları sonradan değineceğim bazı koşullar sağlanabilirse, mutlaka tiyatrolarımızı, başka bir aşamaya vardıracaktır.

Tiyatroda görülen bu grafiği, toplumdan kopuk ele alamayız. Toplumdaki belirgin kutuplaşmalar bilinçlenmeler, ekonomik koşullar ve giderek yoğunlaşan baskılar, tiyatrolar üzerinde de etkilerini göstermişlerdir.

Bilinçli sınıfsal bir yaklaşımla, tiyatro yapmak isteyen sanatçılar, nicelik olarak gün be gün artarken, ayakta kalabilen kurum sayısı da bununla tes orantılı olarak azalmıştır.

Neden? Çünkü eskiden sunulmakta olan tiyatro eserleri, belli bir sınıfa hizmet ettiğinden belli bir burjuva, küçük burjuva seyircisi vardı. Doğal olarak safını seçmiş tiyatroları, bu seyirci beslemeyecekti artık. Ağır yaşam koşullarıysa emekçi, öğrenci kesimi için, tiyatroyu da "süt" gibi bir lüks haline getirdiğine göre, kendi gerçek seyircisine oyun sunabilmek için, bu tiyatrolar, belli fiatların altına inmek zorundaydılar. Peki, ya bu tiyatroların emekçileri, kendileri ne olacaktı? Nasıl yaşayacaklardı? Belli bir ödenekleri yoktu ki bunların. Varoluşları yalnızca, emeklerinin karşılığında gelene bağlıydı. Salon bulabilmeleri, bulduklarının yüksek kiralarını ödeyebilmeleri, hiç değilse 10–12 kişilik bir kadroyu besleyebilmeleri, yayımları, biletleri, ışıkları, prodüksiyon masrafları derken hepsini bir araya getirdik mi, ayakta kalabilmelerinin pek olası olmadığını görmek zor olmuyor. Devlet elini uzatmayacak. (Sen uzatırsan zaten bir şaplak yersin) Öyleyse izbelerde, salon olmayan salonlarda, küçücük kadrolarla, yarı amatör, doyurucu olmayan şeyler verilecekti. İstenilen bu muydu? Elbete hayır. Ne demişler? "Mükemmel olmayanı işçi sınıfına götürmek suçtur." Biz bu suçu işlemeye devam ediyoruz.. Yanlış anlaşılmasın, düşünce planında değil, sergilemelerimizde. Bu özel koşulların değişmesi, toplumdaki ortak koşulların değişmesiyle sağlanabilir ancak, ama bu arada değiştirmeye katkıda bulunmakta gerekiyor. Yani bu tiyatroların yaşaması isteniyorsa, onlar bu savaşımlarını sürdürdükçe, seyircisi deonları ayakta tutmak için destek olmaya çalışacaklar. Eğer bugün kalsın yarın yeniden olur denirse, çok geç olabilir. Zaten dünya kadar kayıp verildi. Artık kaybetme değil kazanma zamanı. Hangi tiyatro kime hizmet ediyor, kimin seyircisi tiyatrolarını ayakta tutmak için çaba harcıyor? Üstelik, son derece sistemli yapıyor bunu. Mücadele her planda, her alanda veriliyor, verimekte değil mi?

S– Tiyatromuzun bugünkü etkinliğini saptar mısınız?

Y – Tiyatromuzun etkinliği dendiği anda, öyle şeyler sıralanıyor ki birbiri ardına. İlk önce bütün seyirlik sanatlar, ya da gösteri sanatı kapsamına giren her şey, tiyatro, opera, bale, müzik, sinema, radyo tiyatroları, pandomim vb. Bunlardan bir teki, opera dışında kendi çapımda hepsini denedim. Ve yine kendi adıma şunu söylüyorum. EVET tiyatro müthiş etkin bir sanat olayı. Bir ara pek moda olan hatta halen de süren "canım tiyatro öldü, artık çağdışı bir sanat" Tiyatro başka bir şey olmak zorunda – doğru, başka birşey olmakzorunda idi. Çözüm, toplumun değişmesiyle paralel, değişmesi ve değiştirilmesi gerekeni savunanları değil. Sözüm çıkış noktalarının brodvay müzikallerinde, üksüra tiyatrolarda, sansüel olaylarda arayan yararlı mızmızlara– Evet, bütün bunlara rağmen Tiyatro, en etkin gösteri dalı diyorum. Hele de seyirci, bulmacayı kendi çözme tadına bir vardı mı? Bir kere canlı bir olay, değişken bir olay. Oynayan için de, seyirci için de. Geçenlerde kuzenim şöyle demişti: "Yahu aynı oyunu, nasıl her gece aynı oynuyorsun?"

"Aynı oyunu oynamıyorum ki" dedim ona. Çok şaşırdı.

"Nasıl yani" dedi.

"Bir kere seyirci her oyunda aynı değil ki. Temelinde değişmez sandığın oyun, mutlaka her gece değişir. Sen seyirciyi değiştirirken, seyirci de seni değiştiriyor. Tekrarlanan aynı şeymiş gibi görülse de kesinlikle aynı şey değildir. Seyircin değiştiği için aynı oyunu oynasan da aynı oyunu oynamazsın sen"

Değişmeye ve değiştirmeye yönelik bir tiyatronun gücü, sonsuz. İki saati ciltlerce kitaba, saatlerce anlatılan derse bedel. Hem tiyatrocular hem de seyirciler için. Brecht tiyatrosunda. dördüncü duvar meselesini, günlerce, aylarca, yıllarca masa başında tartıştık. Kavradığımı sanıyordum. Ankara turnesinde MANZARALARIN bir noktasında, küçük bir çocuk, söylediklerimi yüksek sesle tekrarladı. Salonda müthiş bir kahkaha patladı. Aynı anda bende döndüm ve seyirci ile birlikte güldük. Bitti, oyuna döndüm ve bıraktığım yerden anlatmaya devam ettim. Ben aynı rahatlıkla anlatıyordum. Onlarda aynı rahatlıkla izliyorlardı. İşte tam o anda müthiş sevindim. Tabi sahne üstünde bir büyücülük yapmıyordu ki, kesilen olay devam edemesin, ya ben oyunla özdeş bir hava içinde değildim ki sinirlerim gerilsin - Tabii kasıtlı oyun engelleyen seyirci tutumlarından bahsetmiyorum. Böyleleri de var, ama onlar zaten 4. duvarlarını beraber getirdiklerinden, birlikte gelip, birlikte gidiyorlar.

Evet çok somut beş yıl masa başında özdeşliğini, dördüncü duvarın ne olduğunu kavrayamamıştı. Ama bir seyirci bir anda o sıçramayı yaptırmıtı bana. Diyalektik! Kimbilir belki ben de o küçük seyircimde birşeyler başlatmış ya da sıçratmışımdır.

Tiyatro, teori ve pratiğin çok net hayata geçirilebildiği alanlardan biri. Bu yüzden etkinliği sonsuz, malzemesi insan. Sergilediği insanlar arası ilişkiler tesbit edilen hiçbir şey değişmez değil, metinden, oyunculardan yönetmenine kadar. Tesbit edilen birşey artık değişmez. Ondan sonra başka birşeye geçilir. Oysa tiyatroda istenirse (ideal koşullarda) sürekli prova ediliyor, herşey değişime uğrayabilir. Sürekli değişebilen birşey, sürekli değiştirdiği için, yine sürekli değişmektedir. Ve bu böyle sürüp gittikçe de.... Çok etkin bir gücü var, böylesi tiyatroların. Bilimsel, dürtücü, itici bir güç. Eğer bu denli etkin olmasaydı, neden şu günkü Türkiye'mizde bazı güçler üzerinde bu kadar edilgin olmak için çaba sarfetsinlerdi?

-S- 1979-1980 Tiyatro döneminde Vodvil tiyatrolarında bir tırmanmaya ne diyorsunuz.

Y- Vadvil tiyatrolarında yalnızca 1979-1980 yıllarında mı bir tırmanma göründü? Gerçekten bir tırmanma mı var, yoksa yalnızca Vodvil tiyatroları mı kaldı ortada?

1970'ler boyunca ne oldu?

Büyük çabalarla ayakta kalmaya çalışan, şu ya da bu biçimde toplumun gerisinde kalmamak ve toplum için bir şeyler yapmak amacıyla çabalayan özel tiyatrolar, ödenekli tiyatrocuları nasıl bilinçli bir tutumla yok olmaya, ürün vermemeye mahkum edildiler. Belli bir seyirci kaybından tiyatrolarda başgösteren sapık akımların payı yok muydu? Elbette vardı. Sol sekterlik, serüvencilik, devrimci gevezelik gibi ama doğal olarak bu sol maskeli sanat giderek zaten burjuva kuyrukçuluğuna, sağ eylemsizliğe ve nihayet Vodvile vardılar. Diğer bir kesimi ise 1960'larda ABD'de pek moda olan yarı absurd yarı şamatik, yarı dinsel, göz boyayıcı sulandırılmış, Orta Avrupa sol biçimlerinden modernleşme yollarını aradılar.

İstenilen de buydu zaten. Çünkü çok net bir politik tutum vardı bilimsel bir dünya görüşünü bilimsel bir sanat yöntemiyle savunan sanatçılara karşı. Direnmek isteyenler giderek aç kalmak ya da gelirlerini başka yollardan temin etmek zorundaydılar. Aynı zamanda yaşamaları gerekiyordu. Çünkü bu insanların –Ülkemizde Mehmetçikle sanatçı özdeşleştirebiliyorsunuz. Yemez, içmez, dinlenmez, hastalanmaz, ölmez!–

Daha önce de söylediğimiz gibi 1970'lerde başka parlamalar olmadı mı? Tiyatrosuna, seyircisine, toplumuna bilimsel bir gözle yaklaşan sanatçı sayısı kat be kat artmadı mı? Böyle bir atılıma geçmiş sanatçıların önleri pek kolay alınamaz artık. Mutlak olan bunun süreç içinde ilerleyip gelişeceği, Vodvil türünde şeylerinse geçiciliğidir.

Stoyan Daskalov "En tutarlı eleştirmen halktır!" dedi

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın konuğu olarak, Türkiye'de bulunan ünlü Bulgar Yazar Stoyan Daskalov yaptığı basın toplantısın'da "Sanatçı için en büyük ve en tutarlı eleştirmen halktır" dedi.

Eşi Liana Daskalov ile 3 Ocaktan beri İstanbul'da bulunan yazar, yeni yazacağı kitabına döküman hazırlamak için burada bulunuyor. "Kitap, fikirsilahıdır" diyen yazar Daskalov, sözlerine, Türkiye'de yoğun baskı sistemlerinin olduğunu, kapatılan kitle örgütlerinin de bunu kanıtladığını ekleyerek" ancak buna karşı demokrasi ve ilerici muhalefet çok yüksektir" seklinde konuştu.

Bulgar yazar Stoyan Daskalov'un 12'si roman, toplam 35, ayrıca 15 çocuk kitabı da bulunmaktadır. Yazar ve şair olan eşi Liana Daskalov'un ise 5'i çocuklar için olan 20 şiiri ve 5 masal kitabı vardır. Bayan Daskalov'un "Kırmızı Küçük Balık" adlı kitabı daha önce türkçeye çevrildi. "Masal" ve "Kahraman Asker" adlı kitapları da Bulgar televizyonunca, çizgi film yapılarak, yayınlandı.

Çağdaş Sahne Kültür Merkezi Ankara Sinematek Derneği 28 Ocak'a kadar olan programı belli oldu

"ADAK" FİLMİ 4. HAFTASINDA DEVAM EDİYOR

SİNEMATEK

"Danimarka Kısa Filmleri" – Oyun Bahçesi – Trafik Keşmekeşi – Bale – İkili Balre – Orfeus ve Julie – Çeşitlemeler 21 Ocak saat: 19.00'da

Sovyet yapımı "Anılar" adlı film, 24 Ocak saat: 19.00'da

SERGİ

N. Erol Olcay'ın suluboya resim sergisi Çağdaş Sahne Kültür Merkezi Sergi Salonu'nda devam ediyor.

Kartal Lisesi'nde

(Baştarafı 1. Sayfada)

manmaraş katliamını protesto etmekle kendilerine düşen görevi yerine getirdiklerini, bunun kendileri tarafından da desteklendiğinin bilinmesi gerektiğini söylediler. Veliler bir günlük boykotun eğitim ve öğrenimi engellediği görüşüne katılmadıklarını, Milli Eğitimin Vekil Öğretmenlerin de halktan ve öğrencilerden gelen tepkiler nedeniyle görev alamadığını belirten veliler, öğretmen ve öğrencileri sonuna kadar desteklediklerini söylediler.

AFYON

Afyon'un Dinar ilçesinde, K. Maraş katliamını protesto eylemine katıldıkları gerekçesiyle 7'si orta öğretimden 21'i ilk öğretimden toplam 28 öğretmen açığa alındı.

Dinar ilçesinde 24 Aralık Kahramanmaraş katliamını protesto için bir gün derslere girmeyen 117 öğretmenden 28'inin okulların ara tatile girdiği günün akşamında ilçede sıkı güvenlik tedbirleri altında yetkililerce açığa alındıklarının açıklanması ilçede tepkilere yolaçtı.

Gazetemize bir açıklamada bulunan Dinar TÖB–DER Şb. Delegesi Elhan Korkmaz, "Açığa alınmaların okulların tatile girdiği gün olması çok anlamlıdır. Öğrenci ve velilerinin gösterecekleri tepkilerden korktuklarından bu yolu seçmişlerdir. Fakat bu kıyımlar, sürgünler ve faşist terör bizi haklı mücadelemizden döndüremeyecektir" dedi.

TUNCELİ

Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla tüm yurtta uygulanan öğretmen boykotuna katıldıkları gerekçesiyle Çemişkezek ilçesine bağlı Payamdüzü köyünde okul müdürüyle birlikte 6 öğretmenin açığa alındığı bildirildi.

Açığa alma işlemine karşı çıkan velilerin çocuklarını okula göndermedikleri ve öğretmenlerin görevlerine iade edilmesi için aralarında imza toplayarak kaymakama verdikleri öğrenildi.

Kars'ta işkence

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğumlu Oruç Korkmaz için, Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığınca düzenlenen "Defin Ruhsatnamesi"nde ölüm sebebi, "Travmaya bağlı beyin kanaması" olarak belirtilmişti.

Tabanca bulundurduğu gerekçesiyle gece evinde yapılan aramadan sonra Oruç Korkmaz evde bulunan annesi Bahar Korkmaz, bekçilik yapan amcası Garip Göktaş ve karısı Oruç Korkmaz'la birlikte emniyet müdürlüğüne götürülmüştü. Emniyet müdürlüğünde sorguları yapılan annesi ve karısı bir süre sonra serbest bırakıldı. Ancak sorgu sırasında işkence gördüğü iddiasıyla doktora başvuran anne Bahar Korkmaz 30 günlük çalışamaz raporu aldı. Oruç Korkmaz ve dayısı Garip Göktaş ise Emniyette tutuldular.

Halen gözaltında bulunan Oruç Korkmaz'ın dayısı Garip Göktaş'ın da gördüğü işkenceden ötürü komaya girdiği öne sürüldü

Erzurum–Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığınca Oruç Korkmaz için düzenlenen "Defin Ruhsatnamesi"nde ölüm nedenine "Travmaya bağlı beyin kanaması" dendi. Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcı Yardımcısı Hakim Yüzbaşı Teoman Özkıl'ın imzasını taşıyan "Defin Ruhsatnamesi"nde ölüm sebebiyle ilgili olarak şöyle denildi:

"Ölüm sebebi: Travmaya bağlı beyin kanaması.

Yukarıda kimliği ve ölüm sebebi yazılı Oruç Korkmaz'ın ölüm sebebi açıkça tespit edilmiş olduğundan cesedin nakline ve defnine herhangi bir engel bulunmadığına dair ruhsatnamedir."

Ölüm olayının duyulması üzerine kentte havanın gerginleştiği ve yapılan korsan mitinglerle durumun protesto edildiği haber verildi.

Bu arada Oruç Korkmaz'ın yakınları adına CHP Genel Başkanı, Genel Kurmay Başkanı, Başbakan, MSP Genel Başkanı ve Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığına çekilen telgraflarda olayın kınandığı ve işkence yapanların saptanarak cezalandırılmalarının istendiği bildirildi.

Güreşçi kadrosunda

(Baştarafı 1. Sayfada)

işe alınan faşistler fabrika içerisinde yatacak yer sağlandığı, özel yemek çıkarıldığı ve işçilere verilen ücretten daha fazla ücret verildiği öğrenildi.

Fabrikada hiç bir iş yapmayan faşistlerin özel kamplarda komando eğitimi gördükleri de belirlendi.

Öte yandan 200 kişinin istihdam edilmesi gereken Ankara Şeker Fabrikası'nda 1. ve 2. MC dönemlerinde bu rakamın 590'a çıktığı, son olarak da 50 faşiste fabrikada görev verildiği kaydedildi.

FAŞİSTLER TÜM YÜKSEK OKUL MEZUNU MESLEK SAHİPLERİNDEN PARA TOPLUYORLAR

Öte yandan faşistlerin tüm yüksek okul mezunu meslek sahiplerinden para topladığı öğrenildi.

Bu konuda edinilen bilgiye göre meslek sahibi yüksek okul mezunlarından 1000'er lira toplamayı kararlaştıran faşistler para istenenin ve mezun olduğu okulun isim yeri boş olan bir teksir yapıp kullanıyorlar.

Sosyal Hizmetler Akademisi üçüncü sınıf öğrencilerinden A.E. Engin isminin imza yerine kullanıldığı teksir metninde para istenilen kişilerin "Şu anda Ülküdaşlarla mücadele zevkinden uzak oldukları hatırlatılarak, eski mezunların yeni öğrencilere para yardımı yapmaları gerektiği" vurgulanıyor.

Toplumu

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve bin liradan beş bin liraya kadar para cezasına çarptırılacaklardır. Eğer söz konusu fiil, bir yabancı ile anlaşma sonucu işlenmişse, hapis cezaları bir yıldan, para cezaları da iki bin liradan başlayacaktır.

Suç basın ve yayın organları vasıtasıyla işlenirse, verilecek cezalar iki katı oranında arttırılacaktır.

Sürgün ve kıyımlar

(Baştarafı 1 Sayfada)

amacıyla ve tümüyle siyasi nedenlerle sürgüne gönderilmesinin Anayasa'ya aykırı olduğu savunuldu.

Denetleme Kurulu Üyesi Cihat Işık, Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana devlet bürokrasisinde ve devlet denetim organlarında ilk kez rastlanan bu uygulamanın Devlet Memurları Yasası'na ve devlet teftiş ve denetim organları tüzük ve yönetmeliğine aykırı olduğunu söyledi.

Işık, Demokrat'a yaptığı açıklamada, bu sürgün ve kıyımların sökmeyeceğini belirterek, "devlet olanaklarını tekellere peşkeş çekmek, kooperatif kredilerini silahlı faşist militanları besleyen kooperatiflere rahatça dağıtabilmek için kooperatiflerin denetleme organlarındaki devrimci-demokrat kurul üyeleri sürgünlerle istifaya zorlanmaktadır. Bunların hesabı er geç mutlaka sorulacaktır" dedi.

Denetleme Kurulu Üyesi Cihat Işık, kendisi ve 16 arkadaşının teftiş ve denetim için gerekli her yasal işlemi ve yeterlilik sınavlarını başarıyla geçirerek bu göreve geldiklerini vurguladığı açıklamasında daha sonra şunları söyledi:

"Emperyalizmin Türkiye kırsal alanına yönelik projelerini, kooperatifleri araç ederek uygulayıp, kırsal alanda gelişen devrimci muhalefeti nötralize etmeyi ve kırsal alanı tekellerin pazarına açmayı planlayanların hesapları yanlış çıkacaktır. Çünkü bürokratik mevzilerdeki yurtseverleri devre dışı bırakanlar, kırsal alanda örgütlü köylü muhalefetini karşılarında bulacaklardır."

TRT-DER eylem birliği çağrısı yaptı

ANKARA (DEMOKRAT)

TRT–DER 3. Olağan Merkez Genel Kurulu dün Petkim-İş Sendikası toplantı salonunda toplandı. İki gün sürecek genel kurulun açış konuşmasını yapan TRT–DER 2. Başkanı Çetin Öner, TRT'ye yönelik baskıları, kıyımları, kınayarak tüm anti-demokratik uygulamalara karşı direneceklerini belirtti.

Dünya ve Türkiye'de yaşanan bunalımın yükünün emekçi kitlelerin sırtına yıkılmak istendiğini vurgulayan Çetin Öner, bunun yasal dayanaklarının da hazırlanmaya çalışıldığını, böylelikle tüm demokratik güçlerin susturulmasının planlandığını savundu. "TRT–DER 2. Başkanı konuşmasını genel kurulu sadece seçim platformu olarak görmediklerini, örgütlenmelerini daha güçlendirici ve pekiştirici bir mekanizma olarak kabul ettiklerini ekleyerek ve konuşmasını mücadelelerini sürdüreceklerini vurgulayarak bitirdi.

Öte yandan genel kurulda konuşma yapan CHP Milletvekili Kemal Anadol TRT gibi kamuoyu oluşturmakta son derece etkili bir aracın siyasal partilerin ve tekelci sermayenin sesi haline geldiğini, mali bakımdan özerk olmaması sonucu kapitalist sınıfın tüketim toplumu yaratmaya yönelik reklamlarına bel bağlamak zorunda kaldığını belirtti.

Toplantıda konuşma yapan Tabii Senatör Ahmet Yıldız da zor günler yaşandığını, getirilmek istenen baskılara karşı tüm anti-emperyalist, anti-faşist ilerici, devrimci ve yurtsever güçlerin eylem ve güç birliğinin gerçekleştirilmesi gerektiğini belirterek, TRT-DER'i desteklediklerini açıkladı.

İki gün sürecek genel kurul, çalışmalarını bugün de sürdürecek. Aday listeleri henüz açıklığa kavuşmadı. Ancak şimdiye kadar tek liste, örgütsel birlik listesi açıklandı.

Yasa dışı olarak

(Baştarafı 1. Sayfada)

Davacı öğrencilerin avukatı Mehmet Can Köksal'da bir süre önce sözkonusu davayla ilgili olarak ölümle tehdit edildiğini bildirerek gerekli makamlara başvurmuştu. Geçtiğimiz günlerde kendisiyle görüştüğümüz Avukat Mehmet Can Köksal davayla ilgili olarak bize şu bilgiyi verdi:

"Ben bir fakülteye girmiş, bir de girememiş öğrencinin vekili sıfatıyla iptal davası açtım. İptal davasının içeriğinde de ilk aşamadaki etkin yargı denetimini sağlamak için yürütmenin durdurulması istendi. Hukuksal dayanağımızı, üniversite özerkliğinin çiğnendiği, tekil olarak davacıların yararlarının zedelendiği ve giderek silahlı kuvvetlerin hekim kadrosunun zayıf elemanlara açılacağı konusundaki aykırılıklardır. Danıştay ilk aşamadaki yerindelik denetimini yürütmenin durdurulması kararı verilmesi yöneltisinde kullandı. Biz de bu kararın yerine getirilmesi için davalı fakülteye başvuruda bulunduk. Hatta Danıştay, her iki davacının davası bakımından önce verdiği kararı sonra ikinci davacı hakkında vereceği karara aynen yansıttı."

DEKAN BERKARDA: KARARI UYGULADIK

Bu gelişmelerden sonra Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanı Bülent Berkarda, kendisiyle yaptığımız görüşmede, Danıştay kararının uygulamaya konulduğunu ve sözkonusu 15 öğrencinin dava sonuçlanıncaya kadar öğrenciliklerinin askıya alındığını açıkladı. Berkarda, Fakülte Yönetim Kurulu'nun aldığı karar gereğince sözkonusu 15 kişinin imtihan ve diğer öğrencilik haklarından yararlandırılmadıklarını da bildirdi.

İran'da Humeyni yönetimine karşı yeni bir komplo ortaya çıkarıldı

TAHRAN (AJANSLAR)

İran'ın Azerbaycan eyaletinde İran Hava Kuvvetlerinden çeşitli rütbelerde 20 subayın İran devleti aleyhine çalışmak suçundan tutuklandığı bildirildi.

Subayları tutuklayan Devrim Mahkemesi Yargıcı Hüseyin Musevi, subayların Tebriz'de meydana gelen son karışıklıklar sırasında halkı kışkırttıklarını ve Azerilerin dini lideri Ayetullah Şeriat Madari yanlılarının "İslam Cumhuriyeti Partisi'ne" silah sağladıklarını öne sürdü.

Yargıç, aynı zamanda bu olaya karışan subayların sayısının 50 dolaylarında olduğunun sanıldığını söyledi.

Öte yandan Ayetullah Humeyni, geçtiğimiz aylarda kabul edilen yeni Anayasa'ya karşı olanların gelecek cuma günkü başkanlık seçimlerinde aday olamayacaklarına karar verdi.

Bu kararı ile, geçen yılın şubat ayında gerçekleştirilen devrimde önemli rol oynayan İslamcı sol görüşlü gerilla gruplarından Halkın Mücahidleri'nin adayı Mesud Recebinin başkanlığa seçilme imkanı ortadan kalktı. Humeyni'nin aldığı kararda, Anayasa'ya "hayır" diyenlerin, başkanlık adaylıklarının geçerli olamayacağı kaydedildi.

Halkın Mücahidleri Adayı Recabi, Kürdistanda da desteklenmekteydi. Recabi'yi destekleyenler arasında, Kürtlerin Dini Lideri Şeyh İzzettin Hüseyni ve Musaddık'ın torununun başını çektiği Ulusal Demokratik Cephe'de bulunmaktaydı.

TBMM'de çarşamba günü dış politika üzerine genel görüşme açılacak

ANKARA (ANKA)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda çarşamba günü dış politika üzerine genel görüşme açılacağı bildirildi.

Basın ve kamuoyuna açık olarak yapılacak olan genel görüşmede ilk sözü Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in alacağı ve hükümetin dış politikada izlediği tutumla dünyadaki son gelişmeler hakkında bilgi vereceği belirtildi.

TBMM'de dış politika üzerine genel görüşmenin açılması isteğinin hükümet tarafından geldiği kaydedildi.

KONUŞMA SÜRESİNİN UZATILMASI İSTENİYOR

İçtüzükteki, "hükümet dış politika üzerine istediği zaman izahat verir" maddesinden hareket edilerek açılacak olan genel görüşmede, yine içtüzüğe göre muhalefet partilerine mensup parlamenterlerin söz hakkı 10'ar dakika ile sınırlıdır.

ANKA muhabirinin aldığı bilgiye göre, bu sürenin kısa olduğunu gözönünde tutan muhalefet partileri, sürenin uzatılması için Millet Meclisi Danışma Kurulu'nun bugün toplanmasını istediler. Bugün toplanacak olan Danışma Kurulu'nda, söz hakkının 10 dakikadan yarım saate çıkarılması isteneceği, ancak bu sürenin 20 dakika olarak belirlenebileceği de kaydedildi.

Kıratlıoğlu: Gün bulup gün yiyoruz

ANKARA (ANKA)

TBMM Bütçe Karma Komisyonu'nda dün yapılan konuşmalardan sonra, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı cevap vermek üzere söz aldı ve "Gün bulup gün yiyiyoruz" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin ihtiyacı olan petrolü karşılamak için 250 milyon dolar gerektiğini, kendilerinin ise 125 milyon dolar temin edebildiklerini belirten Esat Kıratlıoğlu, "bu ay içinde petrol sorununu biraz daha iyi hale getirebildik. Bu ay daha az sıkıntı çekilecektir. Bunun için çalışıyoruz" dedi.

Geçmiş hükümetin 17 milyon tonluk petrol bağlantısı yapıldığına dair açıklamaların gerçek olmadığını söyleyen Kıratlıoğlu, hükümetleri döneminde İran ile 1.5 milyon ton, Irak ile 5 milyon ton SSCB ile 800 bin ton ve Libya ile 2 milyon tonluk bağlantı yapıldığını bildirdi.

Kıratlıoğlu İran'dan 250 bin tonluk alım yapıldığını bu petrolün de Ümit Burnu'ndan dolaşarak geleceğini belirtmiştir.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalara rağmen karaborsanın yüzde 100 önüne geçemediklerini belirten Kıratlıoğlu akaryakıt ihtiyacı konusunda şunları söyledi:

"Türkiye'nin petrol üretimi 2 milyon 700 bin tondur. 19 ile 20 bin ton dolayında ihtiyacı vardır. Bu nedenle yeni rafineriler yapmak amacındayız. Temel amacımız ham petrol alarak işleyip satmaktır. Ataş Rafinerisi konusunda geçmiş hükümet rafineri için 94 milyon dolarlık bedel biçmiştir. 94 milyon dolarlık bir rafineriden 375 milyon dolar zarar ediyoruz. Türkiye'nin petrol tüketimi 19 milyon tondur. Rafineri kapasitesi 17 milyon tondur. Rafinerileri tam kapasite çalıştırsak iki milyon ton ithal etmek zorundayız."

Tutuklu

(Baştarafı 1. Sayfada)

nı'nın öldürülmesi olaylarını üstlenmesi istenen Gülden Gülkan'a ilk olarak Van Emniyet Müdürlüğü'nde işkence yapıldığı iddia edildi. 14 Eylül 1979'da gözaltına alınan Gülkan'ın işkence tezgâhına çekilerek ayaklarının jiletle parçalandığı, yaralarına tuz basılarak falakaya yatırıldığı ve bacaklarında sigara söndürüldüğü açıklandı. Buradaki işkenceye Varto Karakolu'nda görevli Hasan Işık adlı polis memurunun da katıldığı, daha sonra Tatvan'a getirilen genç kıza burada da işkence yapıldığı, bu işkence sırasında MHP'li polis memuru Adnan Uzunoğlu'nun da bulunduğu bildirildi. Bundan sonra Bitlis Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek sorguya çekilen Gülkan'ın burada da falakaya yatırıldığı, Bitlis'ten Diyarbakır'a götürülen tutukluya bir hafta süre ile işkence yapıldığı, daha sonra genç kızın hastanede delilerin bulunduğu bir odaya kapatıldığı öne sürüldü. Her türlü psikolojik ve fiziki işkence yöntemlerinin denendiği genç kız 15 Ocakta Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderildi.

Öte yandan 4 ay önce gözaltına alınmasına karşın genç kızın sorgusunun devam ettiği ve henüz mahkemeye çıkarılmadığı belirlendi.

DPT

(Baştarafı 1. Sayfada)

na yakın bölümü tasfiye eden Turgut Özal'ın, özel kesimden getireceği birkaç kişi ile çalışmayı hedeflediği gözlenmektedir.

DPT'deki kıyımın, dördüncü plan ve 1979-1980 programlarını hazırlayan kadroları etkisizleştirmek bir yana kuruluş dışına atmaya yöneldiğine dikkat çeken gözlemciler, Turgut Özal'ın kafasındaki kadro ile ekonomiyi planlamak işlevinin sürdürülemeyeceğini vurgulamaktadırlar. DPT'de teknik ve ayrıntılı çalışmalardan vazgeçileceği ve ekonominin planlanması yerine, "iş takipçiliğinin kolaylaştırılacağı" savunulmaktadır.

DPT, özel kesim ve yabancı sermaye için "devlet olanaklarının seferber edildiği" ve her türlü pürüzün "kılıfına uydurularak" bir yapıya dönüştürülürken, ekonomiyi planlama işlevi Dünya Bankası ve OECD gibi yabancı kuruluşların güdümüne bırakılmış olacaktır. IMF ise, yıllık program uygulamalarında etkinleştirilecektir. DPT'ye kalan görevin ise, bu kuruluşların önerdikleri "piyasa güçlerine güvenme" ilkesinin uygulanması olduğu kaydedilmektedir.

İskenderun'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

Dörtyol'da önceki gece Mehmet Arzum adındaki faşistin öldürülmesi olayından sonra dün sabah devrimcilerin bulunduğu İstasyon Caddesi'ne gelen motorsikletli iki faşist hedef gözetmeksizin yaylım ateşi açtı. Olay sırasında Düzgün Yıldız ve Mukadder İnce adında iki lise öğrencisi öldü. Muzaffer Akdeniz, İsmail Kattunoğlu ve Osman Akdoğan adındaki devrimciler yaralandı. Bu arada olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinden kaçmaya çalışan faşistlerden Hüseyin Günal, bir jandarma erinin açtığı ateşle kolundan yaralandı ve gözaltına alındı. Çevre illerden gelen takviye güvenlik kuvvetleri ilçede sıkı önlemler aldı. İlçede durumun son derece gergin olduğu bildirildi.

ANTAKYA'DA DA DURUM ÇOK GERGİN

Antakya'da önceki gece faşistler, ilerici yurtsever ve devrimcilerin oturduğu mahallelere aralıksız ateş açtılar. Sabaha kadar süren yaylım ateşiyle birlikte faşistlerin megafonlarla, "Komünistleri öldüreceğiz... Alevileri öldüreceğiz.." şeklinde bağırdıkları duyuldu. Sabah saat 11.00'den itibaren ilçeye gelen askeri birliklerin kentin duyarlı bölgelerini denetim altına aldıkları bildirildi.

SELAM OLSUN

Gazetecilik üzerine güncel bir giriş

(Baştarafı 2. Sayfada)

– Başka?

Altın fiyatları yükselir...

Bazı önemli gazetecilerimiz altın ticareti yaparlar da...

Tekrar gelelim konumuza.

Şapka çıkardığı makam "mektup"tan sonra ikileşen basınımız sizleri yanıltmasın.

Gazetecilerin görevleri Meclisin sıcak basın bürosunda haber geçmekle bitmiyor. Hele, iğdiş edilmiş özgürlüklerimizin budanmasına gazetelerin bu denli seyirci kalmaları hiç de affedilecek bir olay değil.

Soğuk gerçekten tüm yurdu sardı. Hava raporları iç açıcı değil.

Yılgınlığa da yer yok.

Güneşli ve güzel günler göreceğiz, ama o kadar kolay değil...

Sovyet-Çin görüşmeleri kesildi

PEKİN (AJANSLAR)

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da giriştiği askeri müdahalenin uluslararası koşulları ve Sovyet-Çin ilişkilerini değiştirdiğini ileri süren Pekin yönetimi, iki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi amacıyla sürdürülen görüşmelere katılmayacağını açıkladı.

Görüşmelerin ilk bölümü 30 Ekim ve 30 Kasım 1979 tarihleri arasında yapılmıştı. Görüşmelerin bu aşamasında önemli bir ilerleme sağlanamamış, ancak görüşmelerin 1980 başlarında Pekin'de sürdürülmesi kararlaştırılmıştı.

Çin Dışişleri Bakanlığı'nın bir sözcüsü, "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da giriştiği işgal hareketi dünya barışını ve Çin'in güvenliğini tehdit etmektedir. Bu koşullarda Çin-Sovyet görüşmelerinin sürdürülmesinin hiç bir anlamı kalmadı" dedi.

Öte yandan 28 yıldır ilk kez bu yaz olimpiyatlara katılacak olan Çin'in olimpiyat komitesinin bir yetkilisi, Moskova Olimpiyatları'nın boykotu konusunda henüz bir karar alınmadığını ve bu konuda diğer ülkelerin kararlarının bekleneceğini söyledi.

Yeni Afgan

(Baştarafı 1. Sayfada)

Konseyi üyelerinin ortak bir toplantı yaptıkları ve silahlı kuvvetlerin "saldırgan eylemlere, gerici ve emperyalist güçlerin ülke içindeki girişimlerine karşı" mücadeleyi yoğunlaştırması konusunda karar aldıkları bildirildi.

TASS Ajansı'nın haberine göre, toplantıda bir konuşma yapan Babrak Karmal Amerika'nın, Çin'in, Mısır'ın ve siyonistlerin Pakistan'ı emperyalizmin bir atlama tahtası haline getirmek istediklerini, Afganistanlı teröristleri ve casusları eğittiklerini söyledi. Karmal her gün, askeri malzeme taşıyan çok sayıda uçağın Pakistan'a indiğini söyledi.

Afganistan İçişleri Bakanı da yaptığı konuşmada Pakistan'ı eleştirdi. Amerikan ve Çin askeri danışmanlarının yönetiminde bulunan 20 askeri üste Afgan mültecilerine askeri eğitim verildiğini söyledi.

TASS Ajansı aynı haberine, Afganistan'ın Taligan kentinde karışıklık çıkarmak amacıyla silahlı bir çetenin Pakistan sınırından Afganistan'a sokulduğunu ileri sürdü.

Öte yandan, Pakistan Dışişleri Bakanlığı'nın bir sözcüsü Pakistan'ın Afganistan sınırında askeri yığınak yapmadığını açıkladı.

Amerika ve Çin'in Pakistan'a askeri malzeme ve silah gönderdiği, Afganlı mültecilerin Pakistan'da askeri eğitimden geçirildiği yolunda çıkan haberleri yalanlayan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü, Pakistan askeri birliklerinin Afganistan sınırındaki askeri harekatları konusunda çıkarılan haberlerin tamamen uydurma olduğunu belirtti.

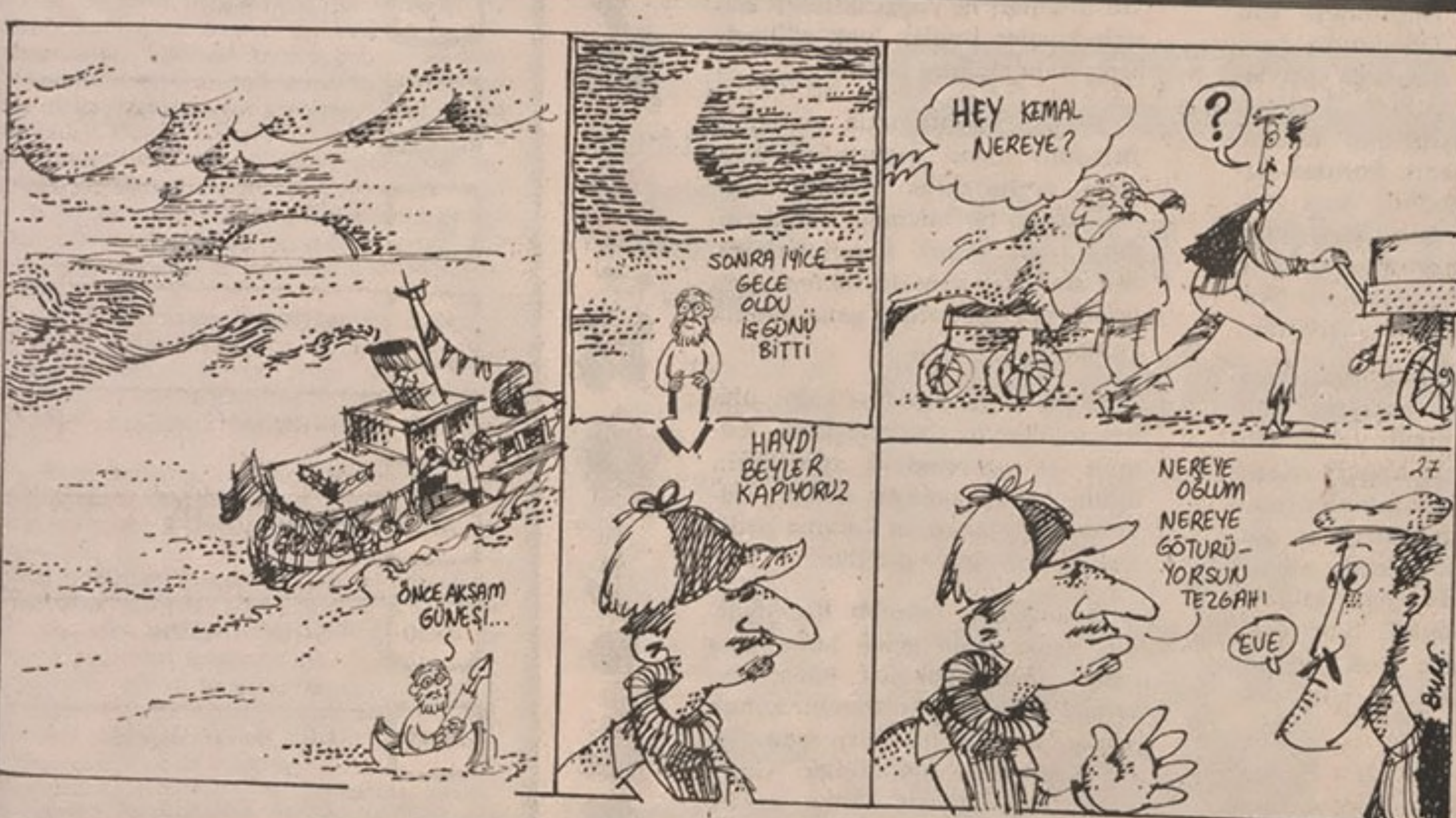
Sivil Havacılık Sendikası kıyımlara karşı yasal yollara başvuracak

HABERMERKEZİ

Türkiye Sivil Havacılık Sendikası THY emekçilerine karşı kıyımın başlatıldığını bildirerek buna karşı yasal yollardan gereken herşeyin yapılacağını açıkladı.

Konuyla ilgili bir bildiri yayınlayan Sendika Genel Merkez Yönetim Kurulu, üyelerini tertiplere karşı dikkatli olmaya çağırdı. Bildiride şöyle denildi: "Tamamı 147 kişiyi bulacak olan kıyımdan, birinci bölümünü 14 çalışanın iş akitleri İş Kanununun 13 ve 14. maddeleri gerekçe gösterilmek suretiyle bildirimli olarak feshedildi."

NE ALIRSAN 12,5

Halkın Gazetesi **Demokrat**

Çatalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3269/27
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.– TL
6 aylık 1350.– TL.
1 yıllık 2700.– TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

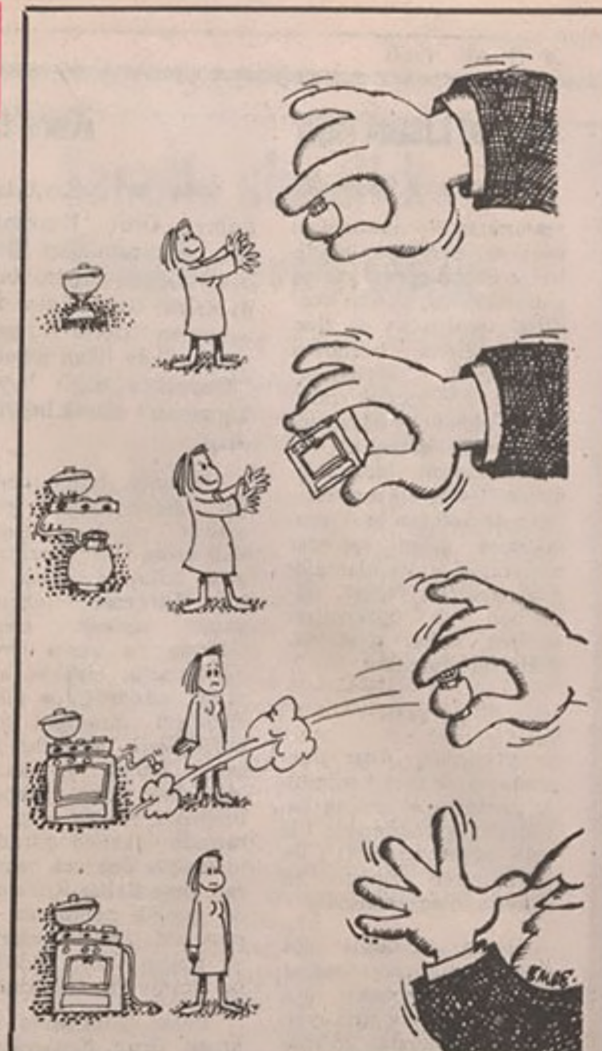
2,3. sayfalar (süt.cm)	400 – TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 – TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 – TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 – TL.
Yayın ilanları	400 – TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 – TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

ENERJİ VE YAKIT POLİTİKASI HALKIN ÇIKARLARINA GÖRE BİÇİMLENMELİDİR

TÜRKİYE'DE SÖMÜRÜ ZİNCİRİNİN BİR HALKASI TÜPGAZ

Devletin tüpgaz fiyatı politikası tekelleri palazlandırıyor

3— ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ

Türkiye'de yerli tüpgaz üretimi yetersizdir. Üretim açığı dışalımla kapatılmakta. Dışalım ise yıldan yıla artmaktadır. Tüpgazın hammaddesi petrolde ne ölçüde dışa bağımlı olduğumuz ise bellidir. Gerek petrol, gerekse tüpgaz dışalımlarında emperyalist ticaret şirketlerine milyarlarca lira ödenmektedir. Kimin cebinden? Tabii ki halkın. Gün geçtikçe petrolün fiyatı yükselmekte, bunun faturasını da emekçiler ödemektedir. Akaryakıtın yurtiçi dağıtımıyla görevli Petrol Ofisi "nedense" tüpgaz dağıtımına el atmamakta, bu alanı Aygaz, İpragaz gibi yabancı—yerli ortaklığındaki tekellere bırakılmaktadır.

Sık sık gaz kuyruklarında beklememizin, gaz sıkıntısı çekmemizin başlıca nedenlerinden birisi de rafinerilerde üretilen ve dışarıdan alınan LPG'nin depolanması için yeterli tesisin bulunmamasıdır. Az yatırımla büyük kârlar elde eden dağıtım şirketleri, gaz sıkıntısını ortadan kaldırabilecek ek depolama tesisleri yapmaktan kaçınmaktadırlar. Bunun sonucu, geniş emekçi yığınları gazsız kaldığı gibi milyonlarca dolar ödenerek dev ticaret şirketlerinden alınan LPG, yeterli depolama tesisi bulunmadığı için deniz tankerlerinden hemen çekilememekte ve bu nedenle, devlet, emperyalist firmalara milyonlarca dolar tutarında "sirstarya" denilen gecikme zammı ödemek zorunda kalmaktadır. Türkiye'de Rafineri Bölgeleri itibariyle 1978 sonu depolama olanakları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

BÖLGE	Rafineri Dep Kap (ton)	Şirketler Dep Kap (ton)	Toplam Dep Kap (ton)
(Yarımca)	8 100	16 300	24 400
Aliağa (İzmir)	3335	5 225	8 560
Ataş (Mersin)	720	3 790	4 510
Batman	650	290	940
Toplam	12805	25 605	38 410

Ancak, bu kapasitelerin % 20'sinin günlük işletme ihtiyaçları için kullanıldığı gözönüne alınırsa, rafineri depolama kapasitesi 10 262 ton, şirketler depolama kapasitesi 20 480 ton olmak üzere, toplam depolama kapasitesinin 30 742 dolaylarında olacağı ortaya çıkar. Üstelik, yukarıda sözü edilen rafinerilerin depolama tesislerinin bir kısmı, dışarıdan alınan LPG'yi getiren gemilerin boşaltma işlemlerini yaptıkları yerlerde bulunmamaktadır. Bu nedenle, toplam depolama kapasitelerinin, sadece gaz dışalımı durumunda —gaz ithali küçük gemilerle yapılmışsa— ancak 17790 tonluk kısmından; dışalım ve ülke-içi üretim toplamı için ise 20 482 tonluk kısmından yararlanılabilmektedir. Kısacası, mevcut depolama kapasitesinin tümü kullanılamamaktadır.

Bu durumda, 1978 LPG üretimi 745 bin ton olan Türkiye'nin, ancak 14 günlük bir tüketime cevap verebilecek bir depolama kapasitesine sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Açıktır ki önümüzdeki yıllarda tüpgaz tüketimi artacaktır. Yapılan hesaplara göre ek depolama tesisi yapılmadığı taktirde, tüketimin giderek artmasına karşılık, mevcut depolama kapasitesi, 1980'de ancak 12 günlük, 1983'te ise ancak 10 günlük tüketimi karşılayabilecektir. Bunun anlamı ise açıktır: Tüpgaz fiyatlarının giderek artmasına ve emperyalistlere milyonlarca dolar ödenmesine rağmen, dağıtım şirketleri ek depolama tesislerine sahip olmadıkları için, emekçi kitleler sık sık tüpgaz sıkıntısı ile karşı karşıya kalacaklardır.

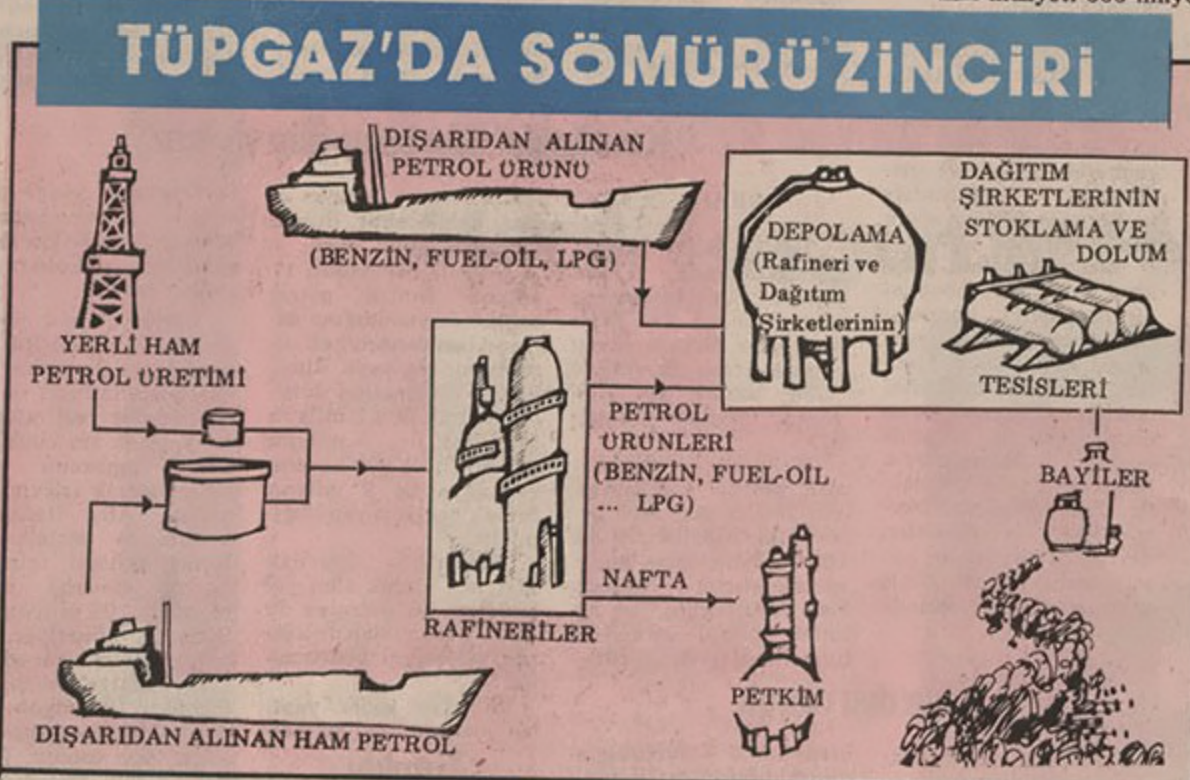
NEDEN EK DEPOLAMA TESİSİ YAPTIRMIYORLAR

Diğer ülkeler bu tür sıkıntılara meydan vermemek için en az 20 günlük kullanılabilir depolama tesisleri inşa etmişlerdir. Türkiye'nin 20 günlük kullanılabilir depolama tesislerine sahip olabilmesi için kullanılabilir depolama kapasitesini 43 334 tona çıkarması gerekir. Bu ise bugünkü kapasitenin tümünün kullanılabilmesinin sağlanmasını ve buna 15 900 tonluk kapasitenin eklenmesini gerektirmektedir. Peki, dağıtım tekelleri neden bu tesisleri yapıp halkın gaz sıkıntısı çekmesini önlemiyorlar? İşlerine gelmiyor da ondan. Çünkü ek kapasitelerin maliyeti 1977 yılına göre 200 milyon TL olarak hesaplanmış. Ek kapasiteyle birlikte doldurulacak gazın 25 milyon TL tutacağı da gözönüne alınırsa bu işin maliyeti dağıtım tekellerine 225 milyonluk ek yatırıma patlayacaktır. Halkın gaz sıkıntısı çekmesini önlemek için 225 milyonluk ek yatırım yapmak bir yanda; bu yatırımdan kaçıp, parayı, daha kısa zamanda çok kazanç getirecek işlere yatırma seçeneği diğer yanda. Bir tekel bu iki seçenekten hangisini seçer? Elbetteki ikincisini, kendisine çok kazanç getirecek olanı. Tüpgaz sıkıntısı çekecek milyonlarca halk, onun umurunda mı ki? Kaldı ki, artan tüketimle birlikte 1983'te bu ek yatırımın maliyeti 600 milyon TL'ye ulaşacaktır. Tekeller bu işe yanaşmayacakları için, önümüzdeki yıllarda gaz sıkıntısının çok daha artacağını şimdiden söyleyebiliriz.

- Dağıtım şirketleri tüpgaz sıkıntısına son verecek ek depolama tesisleri yapmaktan kaçınıyor.

- Gümrüksüz maliyet + Gümrük resmi + Belediye hissesi + Gider vergisi + Rıhtım resmi + Dağıtıcının harcamaları + Dağıtım firesi + Dağıtıcı karı = Tüpgaz fiyatı

TÜPGAZ'DA SÖMÜRÜ ZİNCİRİ

Tüpler çeşitli testlerden geçirilir. Oysa tüp patlaması sonucu her yıl bir çok insanımız yaşamını yitirir.

DEVLETİN FİYAT POLİTİKASI TEKELLERİ PALAZLANDIRIYOR

Artan fiyatlarla birlikte biz emekçiler paramızla rezil olup kuyruklarda ömür tüketirken, dağıtım şirketleri devletin sağladığı olanaklarla bir yandan dağıtıcılık yaparak, diğer yandan da ev aletleri üretiminde bulunarak milyonlar vurmaktadırlar.

Özellikle son iki yılda LPG'nin gerçek maliyetiyle (gerçek gümrüksüz maliyet) tüketiciye satılmak üzere gerçek maliyetin altında saptanan maliyet (itibari gümrüksüz maliyet) arasındaki fark oldukça büyüktür. Bu fark Akaryakıt İstikrar Fonu'ndan karşılanmaktadır. Sözkonusu fonun açıklarının vardığı boyut ise 1979'da 35 milyar TL civarındadır. 1970'den beri uygulanan bu politikayla tüpgaz fiyatları —diğer yakıtlarla karşılaştırıldığında— ucuz tutularak tüpgaz tüketimi özendirilmiş ve kamçılandırılmıştır. Bu politikanın sonucu 30 milyonu aşkın bir kitle tüpgaz tüketicisi olmuştur. Lokantalar, kahveler, evler, hatta bazı sanayiler tüpgaz kullanmaya başlamışlardır. Ama daha önce de belirtildiği gibi bu politikadan asıl yararlananlar dağıtımcılık yapan ve ev aletleri üreten tekeller olmaktadır. 1954 yılında, çokuluslu petrol tekellerinin danışmanlarından olan Amerikalı Max Ball tarafından hazırlanan Türk Petrol Kanunu, petrol ürünlerinin saptanması işini emperyalizmin petrol politikasına uygun bir biçimde düzenlemiştir. Buna göre, Türkiye'deki rafinerilerde üretilen, LPG de dahil, tüm petrol ürünlerinin fiyatı şöyle tespit edilmektedir: Sözkonusu ürün, sanki Basra Körfezinden ithal ediliyormuş gibi, orada tespit edilen fiyatın üzerine, Basra Körfezinden Türkiye'ye ithal yapıldığı taktirde ödenecek taşımacılık masrafları (navlun) ve sigorta pirimi eklenmektedir. Yani, ürün, Türkiye'deki rafinerilerde elde ediliyor olmasına rağmen, ürüne biçilen fiyat Basra Körfezi'ndeki fiyat taban alınarak ve üzerine Basra Körfezi ile Türkiye arasındaki taşımacılık bedeli ile sigorta pirimi eklenerek tespit edilmektedir. Bunun üzerine, bir de, sanki dışalım yapılıyormuş gibi taşımacılıkta uğranılabilecek "denizaşırı fire" bedeli eklenmekte ve ortaya çıkan fiyata "gerçek gümrüksüz maliyet" denilmektedir. LPG dışarıdan alındığı taktirde ise dışalım fiyatı üzerine, taşımacılık ve sigorta bedellerinin dışında, alım sırasındaki akreditif masrafları nedeniyle bankalara ödenen miktar ve % 10 ithalatçı kârı eklenmektedir. Dışalımla sağlanan LPG'nin "gerçek gümrüksüz maliyet"i de böyle tespit edilmektedir.

—YARIN—

ÇÖZÜM, GENELDE ENERJİ ÖZELDE YAKIT POLİTİKASININ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA DÜZENLENMESİNDEDİR.

ÇOCUK GAZETESİ

Brüksel'den Hendryk

"Kırk yaşımdan sonra düşünmeye başladım. İlk ölü köylüyü Estremadura kentinde gördüm. Yüzükoyun yatıyordu, sırtında bir kurşun deliği vardı. Bana eşlik eden subay, 'Bir kızıl daha eksildi,' dedi.

İspanya iç savaşı sırasında bir Brüksel gazetesinin muhabiri olarak Franko'nun (*) ordusunun yanındaydım.

Ailemde çok din adamı vardı. Ben de uzun zaman tarih mi din dersi mi okuyacağım diye düşündüm. Madrit'e gidip İspanya'nın en büyük ulusal müzesi Prado'yu gördükten sonra, İspanyol sanatı ve tarih öğrenimi yaptım. İç savaştan önce sık sık gittim İspanya'ya. En kenarda köşede kalmış köyleri bile gördüm, ama görmemiştim gerçekte. Hep sanat yapıtlarını arıyordu gözlerim köylerde. Çevrenin ve insanların güzelliği de, beni resimlerdeki görünümler ve insanlar kadar duygulandırıyordu. Birçok kitap yazdım. Kitaplarım beğenildi, bazı dillere çevrildi.

Bu sarayda bir sanatoryum açılması düşünülmüştü. Ama sarayın sahibi, Franko ordusuyla birlikte buraya geri gelmişti. Odama kapandım. Aşağıda salonda içip gülüşen konukları duyuyordum. Onların bu eğelencesini kim bozabilirdi bugün?

Yazımı yazdım. Ama öyle bir yazı oldu ki, gazete onu yayınlamadı. Birisi alıp saklamış olmalı. Çünkü başka bir yerde çıktı.

Ben tutuklandım ve hapse atıldım. Konsolosumuz zorla kurtardı beni. Ertesi yıl İspanya'ya döndüm, ölü köylünün yanına."

Ölüyü çevirdik. Yüzü heybetli ve gergindi, toprak bulanmıştı bu yüze.

Kendime sordum: Niçin ölmüş bu adam?

Sizin 'ilk adım' dediğiniz şey, genellikle insanın birden yepyeni bir yola adım atması biçiminde olmuyor. Çoktan bir yöne dönmüş olması gerektiğini anlayana dek eski yolda yürüyor insan. Çevremden ayrılmak uzun süre aklıma gelmedi. Düşünmeye son vermedim gerçi. Ölü köylü, beni köylü sorununa ulaştırdı. Köylünün cesedinin yüzünü kirleten toprak, 'toprak dağılımı üzerine düşünmeme yol açtı. Sorular sormaktan vazgeçmedim. Ama bulduğum cevaplar, önceleri vicdanımı rahatlattı. Gazeteye yazdığım ilk haberlerde aynı cevaplarla okuyucuların da vicdanını rahatlattım.

Badajos'a geldik. Cumhuriyetçilerin el koyduğu saraylar, bahçeler, topraklar, şimdi yeniden sahiplerine geri verilmişti? Kent, ölmüş gibiydi. Ama kiliseler insan doluydu. Sordum: 'Bu kent devrimcilerin elinde değil miydi? Nasıl oluyor da şimdi kiliseler dolup taşıyor böyle?' Bana eşlik eden, 'Bu insanlar çok yakında öleceklerini anladıkları için', diye cevap verdi.

Gece kent tarandı. Şüpheli kimseler aranıyordu. Birçok insan tutuklandı. Arenaya getirdiler onları, erkekleri, kadınları.

Biz tribünlerde oturmuş izliyorduk.

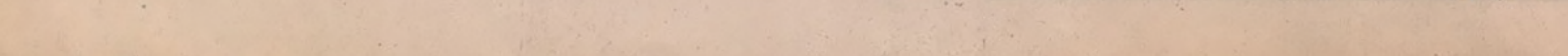
Alanda, tutukluların karşısına bir makineli tüfek kurdular. Yaprak gibi titriyordum. Ama arenadakiler titremiyordu. Sordum: 'Bu insanları ne yapacaksınız?' 'Zararlı kurtlar bunlar, yok edilmeli hepsi' oldu aldığım cevap.

Takırtı başladığında yerimden fırladım, beni oturttular yine. Ama arenadakiler titremiyordu. Önlenmez bir ölümdü karşılarındaki, onu soğuk karşılıyorlardı. Bir sıra insan yere düştükten sonra ikinci sıra geliyordu, gene dimdik ve soğuk...

Sonra arena bomboş kaldı; ölüleri sürükleyip götürmüşlerdi. Kumun ve çevremdeki apoletlerin üstüne vuran güneşin altında üşüyordum. Refakatçim koluma girdi. Kaldığımız saraya döndük.

Önümüzden insanlar kaçışıyordu. Refakatçim güldü buna; ama bize yönelen bakışlar, bana, çevremizi hınç ve nefretten bir kabuk sarmış duygusunu veriyordu. Sarayın önünde nöbetçiler vardı, park kapatılmıştı, bazı çocuk yazıları ve şifreler okunuyordu.

(*) Francisco Franco: 1892'de doğup 1976'da ölen İspanyol Devlet Başkanı, Cumhuriyetçilere karşı Almanya ve İtalya'daki Nazi ve faşist diktatörlüklerin yardımıyla bir iç savaş kazanarak egemen oldu. Ölene değin diktatörlüğü sürdü.

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER:
19.05	ÇİZGİ FİLM:
19.30	DIŞ KAYNAKLI MÜZİK:
19.45	BİR SANATÇI: "NEDRET GÜVENÇ"
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE:
20.45	MİNİK KONSER:
20.50	KADIN DOKTORLAR:
21.35	TÜRK HAFİF MÜZİĞİ:

Sanatçı Erkut TAÇKIN şu parçaları okuyacak. DON'T LET ME BE MİSSUNDERSTOOD—HOUSE OF THE RİSSİNG SUN— ROCK'IN ROLLL (Potburi) — ONE HAY TİCKED—SAİNTİ GO MARCHİNİNG.

22.00	SPOR:
22.45	HABERLER: